

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Pomiar początkowy absolwentów z rocznika 2018/2019

Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego

Budynek Biblioteki UR, pok. 8

ul. Pigonia 8

35 – 959 Rzeszów

SOCJOSKOP.

Paweł Timler

Wrocław 2020

Zbieranie i wprowadzanie danych:

*mgr Karolina Niemiec – kierownik Biura Karier
mgr Paweł Krajewski*

Analiza danych wraz z opracowaniem raportu:

Paweł Timler

www.socjoskop.pl

Dziękujemy wszystkim studentom i absolwentom za wyrażenie zgody na udział w badaniach. Dzięki Waszej pomocy możemy rozwijać Nasz Uniwersytet.

Dziękujemy także wszystkim osobom, które wspierają Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego w prowadzeniu badań i w codziennej działalności. Wasze wsparcie jest dla nas bardzo cenne.

UWAGA! KOPIOWANIE BEZ PODANIA ŹRÓDŁA ZABRONIONE

Spis treści

1.	INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE	4
2.	WSTĘP.....	5
3.	METODOLOGIA BADANIA.....	6
3.1	Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego	6
3.2	Problematyka badawcza pomiaru początkowego.....	7
3.3	Organizacja procesu badawczego	7
4.	CHARAKTERYSTYKA BADANEJ ZBIOROWOŚCI.....	10
5.	WYNIKI POMIARU POCZĄTKOWEGO ABSOLWENTÓW Z ROCZNIKA 2018/2019 18	
5.1.	Czynniki wpływające na decyzję o wyborze studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	18
5.2.	Aktywność absolwentów w trakcie studiów	20
5.3.	Zadowolenie z wyboru ukończonego kierunku studiów	23
5.4.	Plany dotyczące dalszej edukacji	28
5.5.	Plany i oczekiwania absolwentów dotyczące podjęcia zatrudnienia	36
6.	ANEKS	61
7.1.	SPIS TABEL.....	61
7.2.	SPIS WYKRESÓW	62

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE

CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interviewing*) – wywiad wspomagany komputerowo przy pomocy strony www. Jest to technika badawcza w badaniach ilościowych, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Fala badania – jednorazowa wysyłka kwestionariusza ankiety za pośrednictwem Internetu.

Internetowy System Badania Losów Zawodowych – oprogramowanie wspomagające przeprowadzanie badań ankietowych. W zależności od wymagań może być wykorzystany do realizowania badań prowadzonych różnymi metodami.

SMSAPI – platforma przeznaczona do masowej wysyłki wiadomości SMS, MMS oraz komunikatów głosowych VMS.

Ustawa o szkolnictwie wyższym – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) z nowelizacją z dnia 1 października 2014 r.

2. WSTĘP

Przedmiotem prezentowanego badania jest przebieg karier zawodowych absolwentów studiów I i II stopnia oraz studiów jednolitych magisterskich realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem badania jest uzyskanie informacji pozwalających dostosować kierunki studiów i programy kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badanie składa się z czterech etapów i ma charakter panelowy, co oznacza, iż absolwent bierze w nim udział kilkakrotnie.

Pierwszy etap badania realizowany jest bezpośrednio po ukończeniu kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Studenci proszeni są o wyrażenie zgody na uczestnictwo w badaniu, a następnie wypełniają wstępną ankietę dotyczącą m.in.: aktywności społeczno-zawodowej w trakcie studiów, stopnia zadowolenia z ukończonych studiów oraz planów edukacyjno-zawodowych na przyszłość.

Kolejne etapy badania absolwentów realizowane są po roku, po trzech i po pięciu latach. Badania te koncentrują się na ustaleniu wpływu ukończonych studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim na obecną sytuację zawodową absolwentów.

W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki I etapu badania losów absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadzonego wśród osób, które ukończyły studia w 2018/2019 roku. Etap ten określany jest mianem pomiaru początkowego lub badania pilotażowego. Wyniki przedstawione w raporcie dotyczą całej zrealizowanej próby, dodatkowo przeprowadzono analizy odpowiedzi z uwagi na wybrane cechy (np. płeć, forma studiów, rodzaj studiów, wydział i kierunek studiów). Analizy przedstawione w tekście raportu uzupełniają zestawienia tabelaryczne i wykresy obrazujące najważniejsze trendy i informacje.

3. METODOLOGIA BADANIA

W trakcie zbierania danych w ujawniły się sytuacje, mające wpływ na adekwatność nazewnictwa stosowanego w niniejszym opracowaniu, co zostanie dookreślone w dalszej części tego rozdziału. Trudności z precyzyjnym nazewnictwem związane są z chwilą, w której osoby udają się po podbicie tzw. karty obiegowej, wraz z którą proszone są o wyrażenie zgody na udział w badaniach. Część studentów kartę obiegową podbija przed przystąpieniem do obrony pracy dyplomowej, natomiast pozostałe osoby podbijają kartę obiegową po uzyskaniu dyplomu. Zdarzają się także sytuacje, gdy absolwent odbiera dyplom po dłuższym czasie np. po roku od obrony – w takiej sytuacji absolwenci nie biorą już udziału w badaniu.

3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego

Absolwent

Główny Urząd Statystyczny w raporcie *Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010 r.* (Warszawa 2011, s. 11) definiuje absolwenta szkół wyższych jako osobę, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i – po obronie pracy dyplomowej – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub drugiego stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach pierwszego stopnia/zawodowych).

Tak ujęta terminologia byłaby trudna do zastosowania w tej części badania ze względu na organizację toku studiów, ponieważ osoby przychodzące po wpis do karty obiegowej muszą często złożyć ją ze wszystkimi wpisami i pieczętami jeszcze przed obroną. Dlatego też w raporcie z pomiaru początkowego używanie nazwy „absolwent” nie jest w pełni uprawnione i stosowana będzie formuła „student/absolwent”.

Losy zawodowe absolwentów

Raport z pomiaru początkowego przedstawia wybrane aspekty aktywności społecznej i zawodowej podejmowanej przez studentów w trakcie studiów oraz plany związane z podjęciem studiów. Ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym* nie wymienia sformułowania „losy zawodowe absolwentów” – wskazuje na „kariery zawodowe”. Losy zawodowe absolwentów definiowane są w raporcie jako droga zawodowa osób kończących studia wyższe. Natomiast w raporcie z pomiaru początkowego przedstawiona jest droga nabywania praktyki zawodowej w trakcie studiów oraz potencjał zawodowy, którym dysponuje absolwent po ukończeniu studiów.

3.2 Problematyka badawcza pomiaru początkowego

Badanie pilotażowe, realizowane wśród osób, które właśnie kończą/ukończyły studia na Uniwersytecie Rzeszowskim ma na celu dostarczyć odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

- ❖ Jakie czynniki zadecydowały o wyborze studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim?
- ❖ Jakie czynniki zadecydowały o wyborze ukończonego kierunku studiów?
- ❖ Czy studenci/absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmują w trakcie studiów pracę zarobkową?
- ❖ Czy studenci/absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmują w trakcie studiów działalność społeczną (charytatywną, wolontariat, działają w organizacjach studenckich)?
- ❖ Czy studenci/absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego studiuje za granicą?
- ❖ Czy studenci/absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego są zadowoleni z wyboru ukończonego kierunku studiów?
- ❖ Czy studenci/absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego planują podjęcie dalszych studiów w przyszłości? Jeśli tak, to w jakim kraju, jakiego rodzaju studia, na jakiej uczelni i na jakim kierunku?
- ❖ Czy studenci/absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego planują założenie własnej działalności gospodarczej?
- ❖ Czy studenci/absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego planują poszukiwać pracy po zakończeniu studiów. Jeśli tak, to w jakich regionach lub w jakim kraju?
- ❖ Jakie są przewidywania studentów/absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w kwestii czasu potrzebnego na znalezienie pełnoetatowego zatrudnienia oraz w kwestii wysokości uzyskiwanych po studiach dochodów?

3.3 Organizacja procesu badawczego

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 września 2020 roku wśród studentów i absolwentów 12 wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zakończyli kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Zgodę na udział w badaniu losów zawodowych wyraziło i wypełniło ankietę 4263 osoby, co stanowi ponad 88,8% (88,8%) wszystkich absolwentów z badanego rocznika. Był to odsetek o 13,1 punktu procentowego (p.p.) wyższy niż w roku poprzednim. Tak wysoki *response rate* należy uznać za duży sukces realizującego badanie Biura Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego. Schemat kolejnych etapów badania przedstawia Rysunek 1.

ETAP 1 Pomiar początkowy

- Uzyskanie zgody od osób kończących studia na przetwarzanie danych osobowych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozdanie studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego (wyrażających chęć udziału w badaniu) ankiety w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej i społecznej, podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych.
- Utworzenie bazy danych absolwentów biorących udział w badaniu.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu wstępnego.

ETAP 2 Badanie CAWI i CATI po roku

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały kwestionariusza przesłanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 3 Badanie CAWI i CATI po 3 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 4 Badanie CAWI i CATI po 5 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 60 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

Rysunek 1 Etapy procesu badawczego

W ramach I etapu badania losów zawodowych absolwentów, pracownicy Biura Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego rozdali ankietę oraz formularz wyrażenia zgody na udział w badaniach wszystkim studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2018/2019 i udali się do Biura Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego w celu podbicia karty obiegowej.

Studenci/absolwenci, wypełniając formularz zgody na udział w badaniu, pozostawiali swoje dane kontaktowe niezbędne do realizacji dalszych etapów badania, a następnie uzupełniali krótką ankietę dotyczącą aktywności społecznej i zawodowej w trakcie studiów. Podobnie jak w poprzednich latach kwestionariusz ankiety składał się z 13 pytań. Na podstawie wypełnionych ankiet została stworzona baza danych, będąca podstawą opracowania niniejszego raportu, natomiast z danych kontaktowych utworzono oddzielną bazę studentów/absolwentów roku akademickiego 2018/2019. Osoby figurujące w bazie zostaną zaproszone do udziału w kolejnych etapach badania, tj.: po roku, po trzech latach i po pięciu latach od ukończenia studiów.

Odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety zostały poddane analizie, której efektem finalnym jest niniejszy raport.

4. CHARAKTERYSTYKA BADANEJ ZBIOROWOŚCI

W roku akademickim 2018/2019 Uniwersytet Rzeszowski opuściło łącznie 4 801 absolwentów, w tym 3 784 absolwentów studiów stacjonarnych (78,8%) i 1 017 absolwentów studiów niestacjonarnych (21,2%). Zgodę na udział w badaniu wyraziły i wypełniły ankietę 4 263 osoby, co stanowi ponad 88,8% (88,8%) wszystkich absolwentów z badanego rocznika. Był to odsetek o 13,1 punktu procentowego (p.p.) wyższy niż w roku poprzednim. Tak wysoki *response rate* należy uznać za duży sukces realizującego badanie Biura Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego. Po obserwowanym w poprzednich latach stopniowym zmniejszaniu się odsetka absolwentów biorących udział w badaniu losów zawodowych, w ciągu ostatnich dwóch lat (2018 i 2019) widoczna jest tendencja wzrostowa uczestnictwa w Badaniu Losów Zawodowych Absolwentów praktycznie niezależnie od fali badania.

Zgodę na udział w badaniu nieznacznie chętniej wyrażali absolwenci studiów stacjonarnych (91,0%) niż niestacjonarnych (80,5%), co jest zgodne z tendencją obserwowaną w poprzednich edycjach badania. Osiągnięty wśród absolwentów rocznika 2018/2019 poziom uczestnictwa w badaniu, zarówno w przypadku absolwentów studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych należy uznać za zdecydowanie satysfakcjonujący.

Na zdecydowanej większości wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego uzyskano bardzo wysokie odsetki absolwentów biorących udział w badaniu. Najwyższy odsetek uczestnictwa, podobnie jak w poprzedniej edycji badania, odnotowano na Wydziale Muzyki (95,6%), Wydziale Wychowania Fizycznego (92,3%), oraz Wydziale Biotechnologii (91,9%) i Wydziale Ekonomii (91,7%). Najniższy poziom uczestnictwa zanotowano w przypadku Wydziału Sztuki (78,7%) oraz Wydziale Socjologiczno – Historycznym, na którym *response rate* wyniósł 84,2% absolwentów. Należy zauważyć, że zarówno najwyższy jak i najniższy poziom uczestnictwa w badaniu został odnotowany na wydziałach o relatywnie niewielkiej liczbie absolwentów (47 i 48 osób), a zatem decyzje nawet pojedynczych absolwentów wpływają na wysokie wahania procentowe wskaźnika.

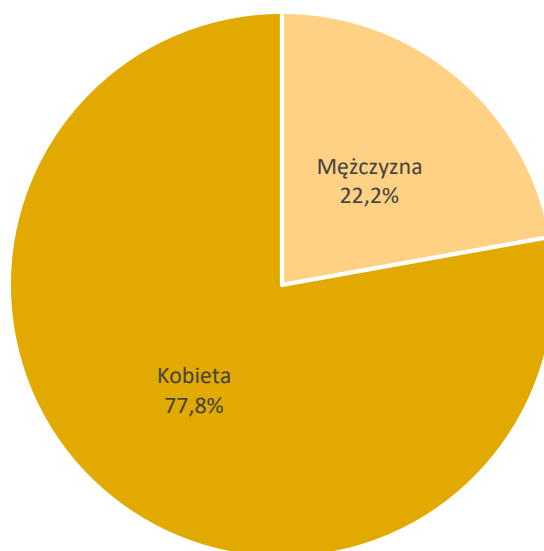
	Liczba absolwentów UR w roku akademickim 2018/2019 ¹			Absolwenci rocznika 2018/2019 uczestniczący w badaniu losów zawodowych			Stopień ankietyzacji
	Studia stacjonarne	Studia nie-stacjonarne	Ogółem	Studia stacjonarne	Studia nie-stacjonarne	Ogółem	
Wydział Biologiczno Rolniczy	279	78	357	258	57	315	88,2%
Wydział Biotechnologii	37	0	37	34	0	34	91,9%
Wydział Ekonomii	370	157	527	345	138	483	91,7%
Wydział Filologiczny	403	65	468	351	50	401	85,7%
Wydział matematyczno-Przyrodniczy	387	72	459	348	57	405	88,2%
Wydział Medyczny	749	222	971	685	191	876	90,2%
Wydział Muzyki	49	0	49	47	0	47	95,9%
Wydział Pedagogiczny	430	222	652	415	172	587	90,0%
Wydział Prawa i Administracji	470	82	552	421	53	474	85,9%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	240	52	292	205	41	246	84,2%
Wydział sztuki	61	0	61	48	0	48	78,7%
Wydział Wychowania Fizycznego	309	67	376	287	60	347	92,3%
Ogółem	3784	1017	4801	3444	819	4263	88,8%

Tabela 1 Studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2018/2019 oraz uczestnicy I etapu badania losów zawodowych absolwentów tego rocznika – w podziale na wydziały i typ studiów

Zgodnie z przypuszczeniami wynikającymi ze struktury płci absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, również wśród uczestników badania przeważały kobiety, które stanowiły aż 77,8% badanej populacji i przeważały wśród uczestników badania w przypadku 10 na 12

¹ Liczba absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, stan na dzień 31.12.2019 r.

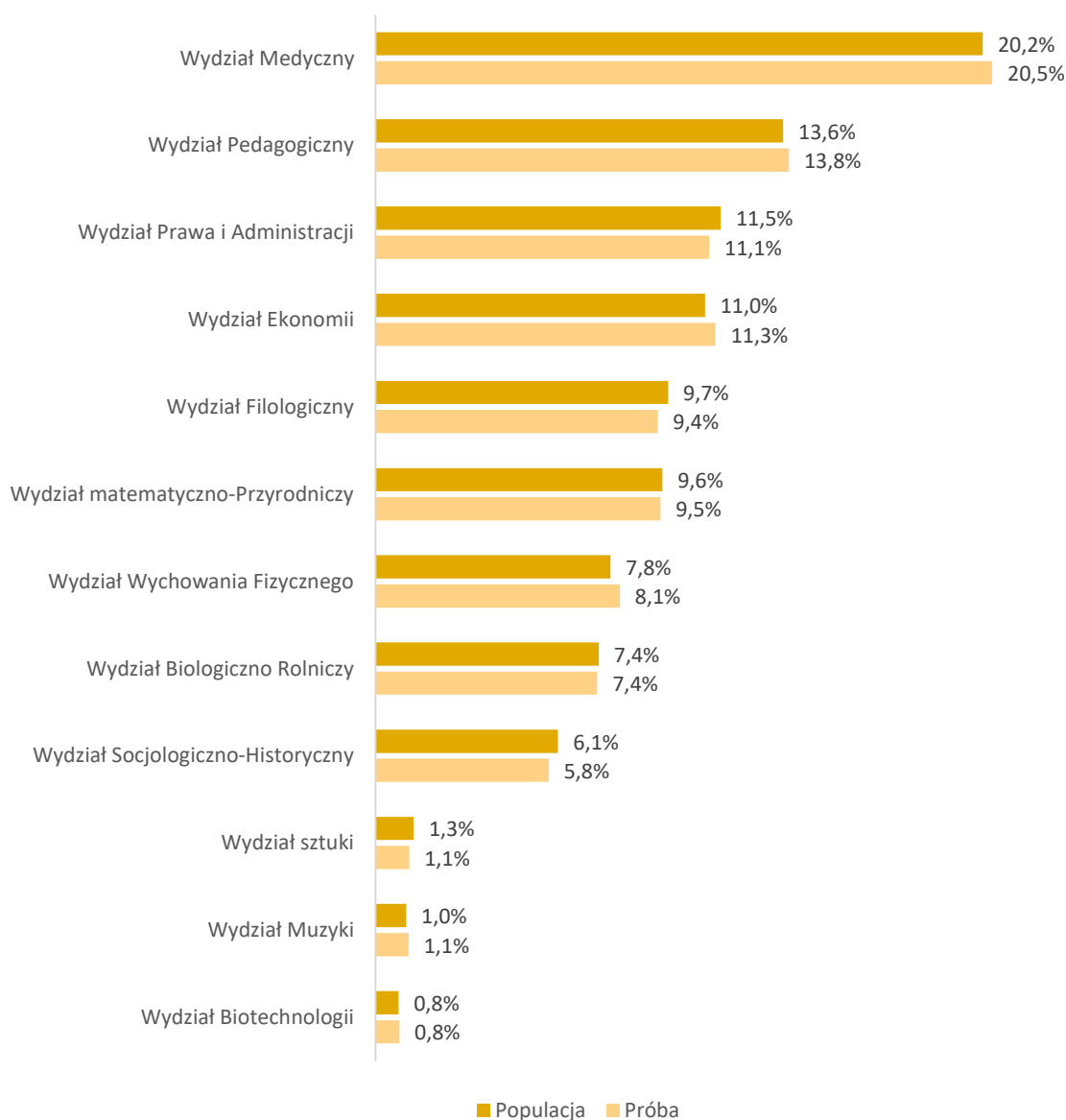
wydziałów – wyjątkami były wydział Matematyczno – Przyrodniczy (33,3% kobiet) oraz wydział Wychowania Fizycznego (46,1% kobiet). Odsetek kobiet – absolwentek w odniesieniu do pozostałych wydziałów wahał się od 57,4% w przypadku wydziału Muzyki do 97,4% na Wydziale Pedagogicznym. Wysoki odsetek kobiet zanotowano również w przypadku Wydziału Medycznego (86,9%), Zamiejscowego Instytutu Biotechnologii (85,3%) oraz Wydziału Filologicznego (82,5%). W przypadku pozostałych wydziałów odsetek kobiet był niższy niż 80%.

Wykres 1 Charakterystyka próby ze względu na płeć.

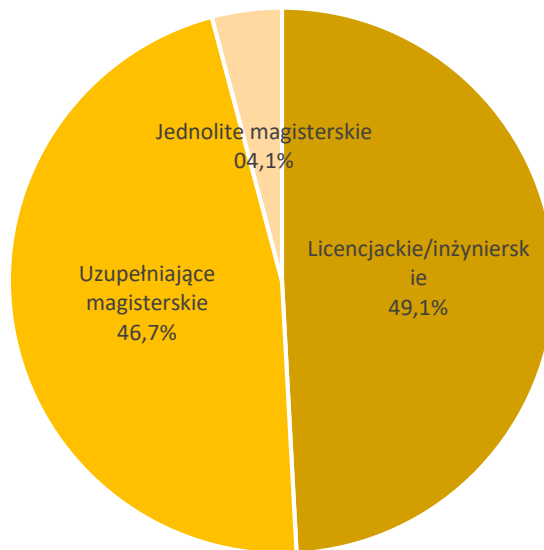
Wśród uczestników badania najliczniejszą reprezentację miał Wydział Medyczny – 904 absolwentów kierunków medycznych stanowiło 18,8% wszystkich respondentów. Wydział Pedagogiczny ukończyło 664 respondentów (13,8%). Aż 555 uczestników badania (11,5%) było absolwentami Wydziału Prawa i Administracji. Nieco niższy był odsetek absolwentów Wydziału Ekonomii – 486 osób stanowiących 10,1% respondentów oraz Wydziału Wychowania Fizycznego – 468 osób stanowiących 9,7% wszystkich respondentów. Studia na Wydziale Biologiczno – Rolniczym ukończyło 435 osób stanowiących 9,1% uczestników badania. Niemal tyle samo respondentów ukończyło Wydział Matematyczno – Przyrodniczy (433 osoby; 9,0%). Nieco niższy odsetek uczestników badania ukończyło studia na wydziałach: Filologicznym (416 os.; 8,7%) i Socjologiczno – Historycznym (337 os.; 7,0%). Natomiast wydziałami z najmniej liczną reprezentacją wśród uczestników badania okazały się wydziały: Muzyki (46 os; 1,0%), Pozawydziałowy Zamiejscowy Instytut Biotechnologii Stosowanej i Nauk Przyrodniczych (36 Os.; 0,7%) oraz Sztuki (29 os. 0,6%).

Porównując strukturę próby badawczej do badanej populacji pod względem udziału absolwentów poszczególnych wydziałów widać niemal doskonałe odwzorowanie populacji przez próbę. Bez wątplenia jest to zasługa bardzo wysokiego, wynoszącego 88,8% *response rate*. Przy tak wysokim odsetku uczestnictwa w badaniu można mówić o badaniu całej populacji, a precyzja uzyskanych wyników jest bardzo wysoka.

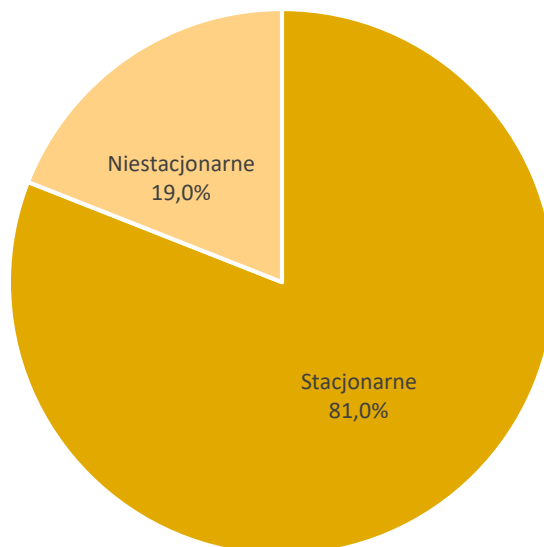
Wykres 2 Charakterystyka próby ze względu na wydział

W odniesieniu do zmiennej *rodzaj studiów* uczestnicy badania stanowili grupę wewnętrźnie zróżnicowaną. Niemal połowa z nich (49,1%) ukończyła studia I stopnia (licencjackie/inżynierskie) zaś 46,7% studia uzupełniające magisterskie. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich stanowili jedynie 4,1% wszystkich respondentów, jednak należy pamiętać, że ten rodzaj studiów był realizowany jedynie na dwóch wydziałach i kierunkach studiów (*prawo i grafika*). Na wszystkich rodzajach studiów przeważały kobiety, o ile jednak w przypadku studiów uzupełniających magisterskich odsetek kobiet wśród uczestników badania wynosił 81,4%, a na studiach licencjackich/inżynierskich – 76,0%, to w przypadku jednolitych studiów magisterskich kobiety stanowiły 59,8% badanych. Struktura płci respondentów ze względu na rodzaj studiów jest bardzo zbliżona do zanotowanej w trzech poprzednich edycjach badania.

Wykres 3 Charakterystyka próby ze względu na rodzaj studiów

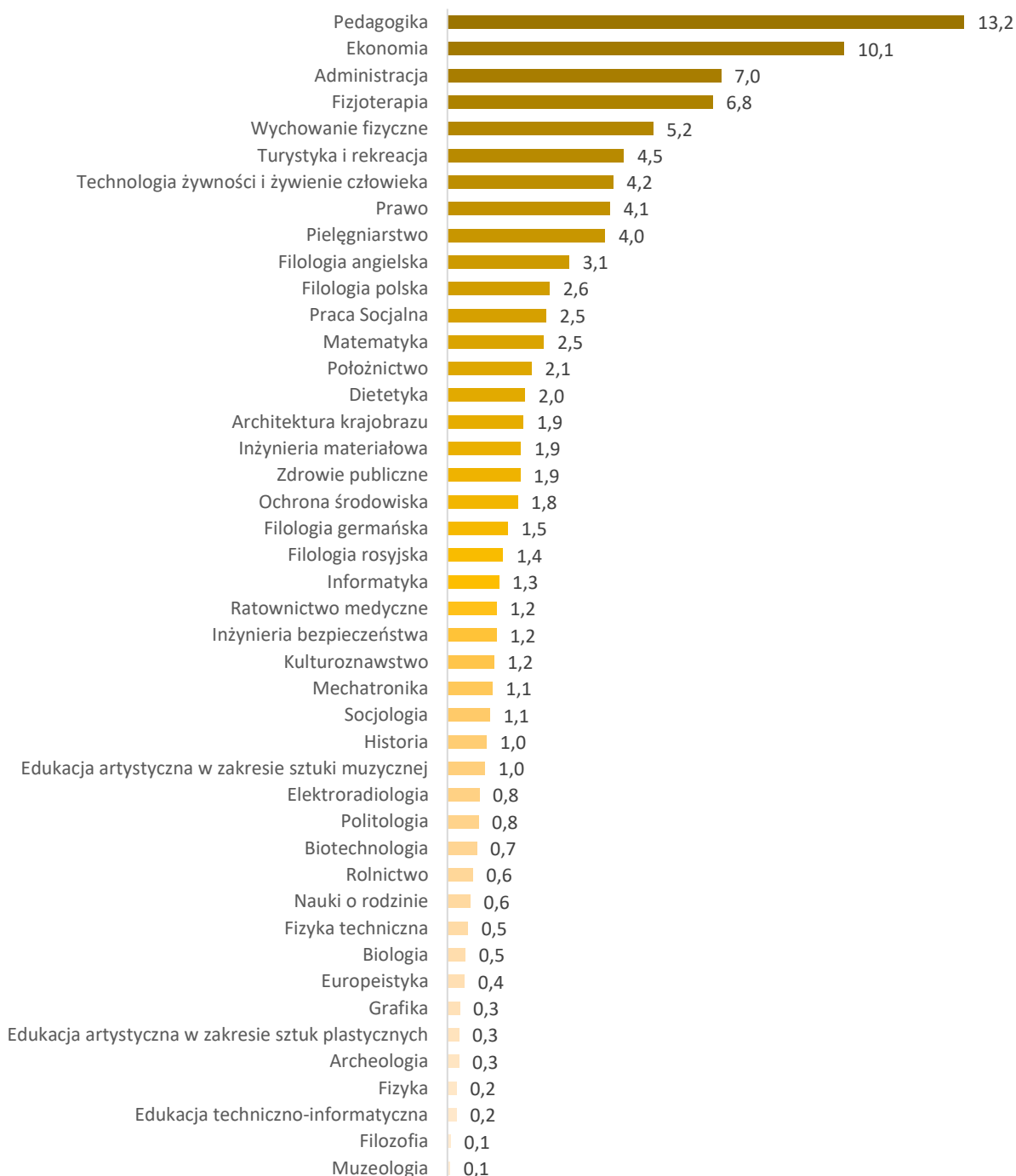
Zdecydowana większość absolwentów uczestniczących w badaniu ukończyła studia stacjonarne. Odsetek osób studiujących w takiej właśnie formie wynosił aż 81,0%, podczas gdy formę niestacjonarną ukończyło jedynie 19,0% badanych. Na podstawie wyników badania można stwierdzić, że udział płci w bardzo niewielkim stopniu różni się ze względu na wybieraną przez absolwentów formę studiów – odsetek mężczyzn na studiach stacjonarnych wynosił 22,63, zaś na studiach niestacjonarnych – 21,9%.

Wykres 4 Charakterystyka próby ze względu na formę studiów

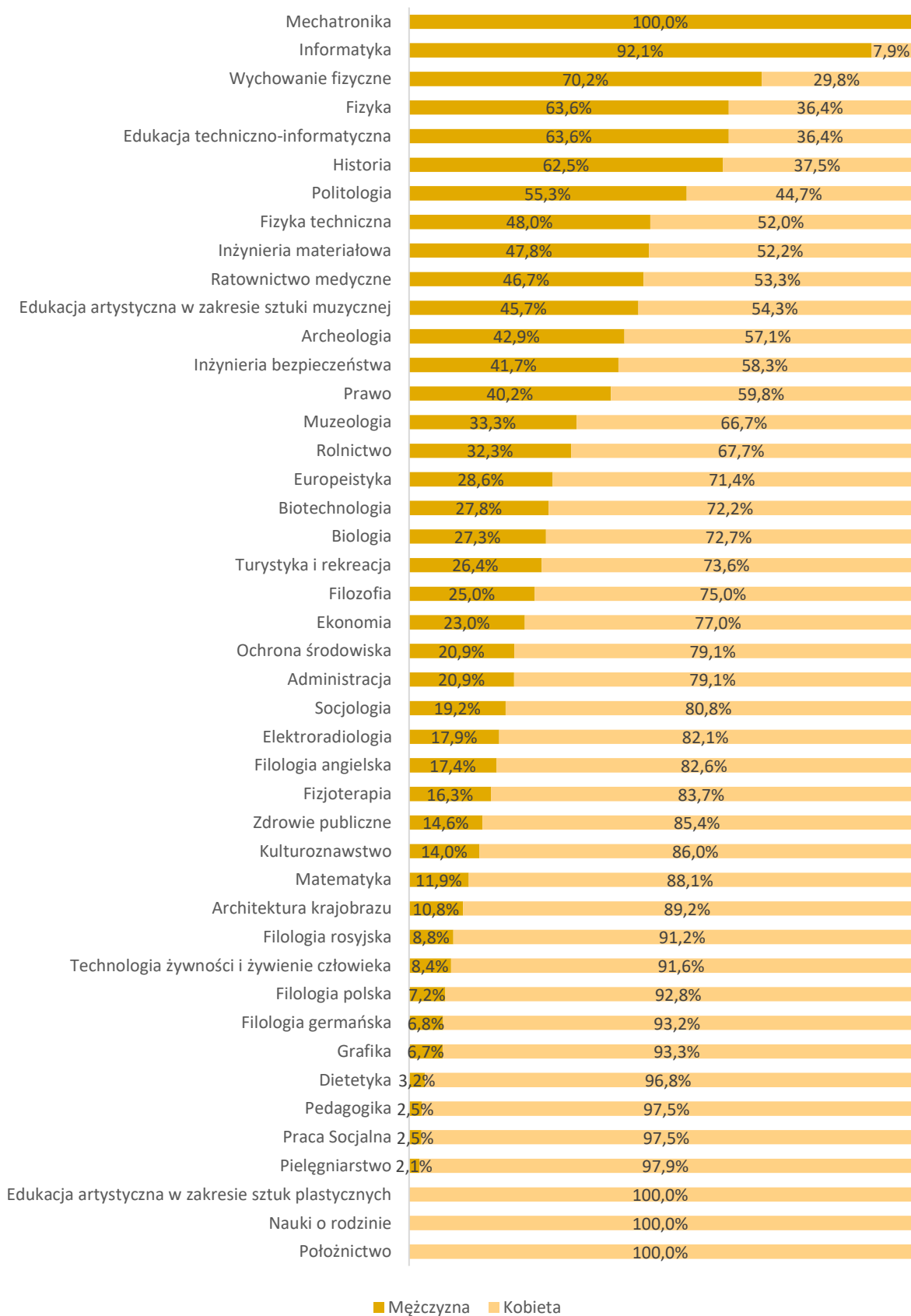
W zależności od ukończonego kierunku studiów uczestnicy badania byli grupą mocno zróżnicowaną – reprezentowali łącznie 44 kierunki studiów dostępnych w ofercie Uniwersytetu Rzeszowskiego. Najliczniej reprezentowanymi kierunkami były: *pedagogika*,

którą ukończyło 633 respondentów, oraz *ekonomia*, wybrana przez 486 osób. Na kolejnych miejscach pod względem odsetka respondentów znalazły się kierunki: *administracja* (335 os.), *fizjoterapia* (325 os.) oraz *wychowanie fizyczne* (252 os.). Najmniej licznie reprezentowani w badaniu byli absolwenci kierunków: *muzeologia* (3 os.) i *filozofia* (4 os.) a także *fizyka* i *edukacja techniczno-informatyczna* (po 11 osób). Pod względem reprezentacji w badaniu absolwentów poszczególnych kierunków kształcenia struktura próby jest bardzo zbliżona do poprzednich edycji badania. Procentowy udział przedstawicieli poszczególnych kierunków studiów w całej próbie został zaprezentowany na Wykresie 5.

Wykres 5. Charakterystyka próby ze względu na kierunek studiów.

Niektóre oferowane na Uniwersytecie Rzeszowskim kierunki studiów stereotypowo można nazwać „kobiecy” i „męski”. Całkowicie sfeminizowanymi kierunkami studiów okazały się: *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, nauki o rodzinie oraz położnictwo*, natomiast całkowicie zmaskulinizowanym kierunkiem studiów była *mechatronika*. Wśród kierunków, na których studiowały zarówno kobiety jak i mężczyźni najwyższy odsetek mężczyzn zanotowano na kierunku *informatyka* (92,1%). Kobiety przeważały na 37 z 44 kierunków studiów jednak należy pamiętać, że stanowią one zarówno większość absolwentów, jak i respondentów badania. Panie stanowiły ponad 90% uczestników badania w przypadku 12 kierunków studiów – trzech wcześniej wspomnianych stuprocentowo sfeminizowanych oraz dodatkowo na kierunkach: *pielęgniarstwo, praca socjalna, pedagogika, dietetyka, grafika, filologia germańska, filologia polska, technologia żywności i żywienie człowieka* oraz *filologia rosyjska*. Przewaga mężczyzn w próbie badawczej wystąpiła w przypadku 7 kierunków kształcenia, poza całkowicie zmaskulinizowaną *mechatroniką* były to także *informatyka* (92,1%), *wychowanie fizyczne* (70,2%), *fizyka* i *edukacja techniczno-informatyczna* (po 63,6%). Bardziej wyrównane proporcje, choć nadal z przewagą absolwentów płci męskiej, dotyczyły *historii* (62,5%) i *politologii* (55,3%). Podobnie jak w poprzednich edycjach badania utrzymał się podział na raczej sfeminizowane kierunki humanistyczno-biologiczno-artystyczne (z wyjątkiem *politologii* i *historii*) oraz w większości zmaskulinizowane kierunki techniczno-informatyczne.

Wykres 6. Charakterystyka próby ze względu na kierunek studiów i płeć.

5. WYNIKI POMIARU POCZĄTKOWEGO ABSOLWENTÓW Z ROCZNIKA 2018/2019

5.1. Czynniki wpływające na decyzję o wyborze studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim

Ankieta badająca losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego rozpoczyna się od bloku pytań mających na celu identyfikację czynników wpływających na decyzję o wyborze Uniwersytetu Rzeszowskiego jako miejsca studiów. Podobnie jak w poprzednich latach, kategoria odpowiedzi obejmowała dziesięć predefiniowanych czynników, natomiast dodatkowa odpowiedź *coś innego* umożliwiała respondentom wskazanie indywidualnych, nie mieszczących się w ramach przedstawionej listy, motywów.

Analizując uzyskane odpowiedzi należy stwierdzić, że w przeważającej większości studenci wybierali Uniwersytet Rzeszowski kierując się czynnikami merytorycznymi. Zdecydowana większość (76,5%) badanych absolwentów jako jedną z przyczyn wyboru Uniwersytetu Rzeszowskiego wskazało bowiem na *będący w ofercie uczelni kierunek kształcenia zgodny ze swoimi zainteresowaniami*. Należy dodać, że duże znaczenie przy wyborze uczelni miała również terytorialna *bliskość Uniwersytetu Rzeszowskiego od miejsca zamieszkania* przyszłych studentów – tą odpowiedź wskazało 52,4% ankietowanych. Dwa powyższe czynniki, tj. oferowany kierunek kształcenia oraz bliskość uczelni, stanowiły łącznie 59,6% wszystkich udzielonych w tym pytaniu odpowiedzi. Trzecią, najczęściej wskazywaną przy wyborze miejsca studiów, odpowiedzią była *atrakcyjność Rzeszowa jako miejsca do studiowania* (32,5%), zaś na kolejnych miejscach znalazły się: *dobra opinia o uczelni zasłyszana u przyjaciół, znajomych i rodziny* (19,0%), *niechęć do studiowania w innym mieście* (10,9%) oraz *przyjazna studentom organizacja toku studiów* (8,4%). Co ciekawe, wyniki badania wskazują, że niewielki wpływ na wybór Uniwersytetu Rzeszowskiego miał *prestż uczelni* (6,5%). Sporadycznie zdarzały się przypadki wyboru Uniwersytetu Rzeszowskiego z powodu *nieprzyjęcia na inną uczelnię* (3,9%), *brakiem wyboru* (3,1%) czy *łatwością egzaminów wstępnych* (2,1%). Wśród odpowiedzi w kategorii *inne* najczęściej pojawiały się wskazania związane z kontynuacją na Uniwersytecie Rzeszowskim wybranego kierunku studiów (w tym kierunków zamawianych), znajomość miasta i uczelni, względy ekonomiczne (niższe koszty utrzymania itp.) oraz względy zdrowotne i osobiste – zły stan zdrowia oraz chęć studiowania na Uniwersytecie Rzeszowskim ze względu na bliską osobę lub przyjaciół.

N=4795	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Uniwersytet Rzeszowski oferował kierunek, który mnie interesował	3667	35,4%	76,5%
Bliskość od mojego miejsca zamieszkania	2511	24,2%	52,4%
Atrakcyjność Rzeszowa jako miejsca do studiowania	1559	15,0%	32,5%
Dobre opinie innych o Uniwersytecie Rzeszowskim (przyjaciół, znajomych, rodziny)	912	8,8%	19,0%
Niechęć do studiowania w innym mieście	522	5,0%	10,9%
Przyjazna studentom organizacja toku studiów	402	3,9%	8,4%
Prestiż UR	311	3,0%	6,5%
Nie udało mi się zdać na inną uczelnię	188	1,8%	3,9%
Nie miałem/am większego wyboru	151	1,5%	3,1%
Łatwość zdania egzaminów wstępnych na Uniwersytet Rzeszowski	99	1,0%	2,1%
Coś innego	46	0,4%	1,0%
Ogółem	10368	100,0%	216,2%

Tabela 2 Czynniki decydujące o wyborze studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim

Płeć nie była czynnikiem warunkującym motyw wyboru Uniwersytetu Rzeszowskiego jako miejsca studiowania. Zarówno kobiety, jak i mężczyźni kierowali się przede wszystkim *własnymi zainteresowaniami, bliskością uczelni od miejsca zamieszkania oraz atrakcyjnością Rzeszowa jako miejsca do studiowania*, zaś w znacznie mniejszym stopniu innymi czynnikami. Najistotniejszą zaobserwowaną różnicą było większe znaczenie *bliskości do miejsca zamieszkania* wskazywane przez kobiety. Ten czynnik wyboru wskazało 53,8% kobiet i 47,2% mężczyzn. Mężczyźni częściej niż kobiety jako powód wskazywali *niezdanie na inną uczelnię* (mężczyźni 5,8%, kobiety 3,4%) oraz *atrakcyjność Rzeszowa jako miejsca do studiowania* (mężczyźni 34,5%, kobiety 28,8%) Pozostałe różnice w odpowiedziach w zależności od płci nie były istotne merytorycznie.

Rodzaj studiów nie wpływał znacząco na motywację absolwentów przy wyborze Uniwersytetu Rzeszowskiego – we wszystkich grupach dominujące były odpowiedzi związane z interesującym kierunkiem studiów zgodnym z zainteresowaniami, atrakcyjność Rzeszowa jako miasta i bliskość terytorialna uczelni. W przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich, w stosunku do pozostałych grup, nieco ważniejsze są *dobre opinie innych o Uniwersytecie Rzeszowskim* – różnica wynosi około 5 punktów procentowych.

Forma studiów różnicowała powody wyboru Uniwersytetu Rzeszowskiego. Absolwenci studiów stacjonarnych jako czynniki wyboru częściej wskazywali *atrakcyjność Rzeszowa jako*

miejsca do studiowania oraz bliskość miejsca zamieszkania niż absolwenci studiów niestacjonarnych, dla których z kolei zdecydowanie istotniejszy był *prestż Uniwersytetu Rzeszowskiego*.

Decydując o wyborze konkretnego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim 77,1% badanych absolwentów kierowało się *indywidualnymi zainteresowaniami*. Był to czynnik wyraźnie dominujący na tle pozostałych czynników wskazywany we wszystkich kategoriach respondentów. Znacznie rzadziej decyzja o wyborze kierunku studiów podyktowana była *przekonaniem o możliwości zdobycia pracy* – 34,1% badanych wskazało ten motyw. Podobnie jak w przypadku wyboru uczelni, również w przypadku kierunku studiów, przyszli studenci dość często zwracali uwagę na opinie innych osób. *Sugestie rodziny, przyjaciół czy nauczycieli* pomogły podjąć decyzję o wyborze kierunku studiów niemal co siódmemu respondentowi (14,3%). Pozostałe czynniki, takie jak: *przypadek, brak miejsc na preferowanym kierunku i łatwość studiowania na wybranym kierunku* wskazało odpowiednio 6,9%, 5,1% i 4,2% respondentów.

Analiza czynników decydujących o wyborze kierunku studiów wykazała, że płeć badanych, a także rodzaj i forma studiów ukończonych przez absolwentów rocznika 2018/2019 nie miała na nie dużego wpływu. Jedynym wyjątkiem, był wyraźnie wyższy wśród absolwentów studiów magisterskich jednolitych niż w pozostałych grupach odsetek respondentów dla których istotne było *przekonanie, że kierunek umożliwi zdobycie pracy*.

N=4795	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Indywidualne zainteresowania	3695	53,9%	77,1%
Przekonanie, że kierunek umożliwi zdobycie pracy	1637	23,9%	34,1%
Sugestie innych osób (rodzina, przyjaciele, nauczyciele)	686	10,0%	14,3%
Przypadek	333	4,9%	6,9%
Brak miejsca na kierunku, który preferowałem/am bardziej	243	3,5%	5,1%
Względna łatwość studiowania na kierunku	201	2,9%	4,2%
Coś innego	56	0,8%	1,2%
Ogółem	6851	100,0%	142,9%

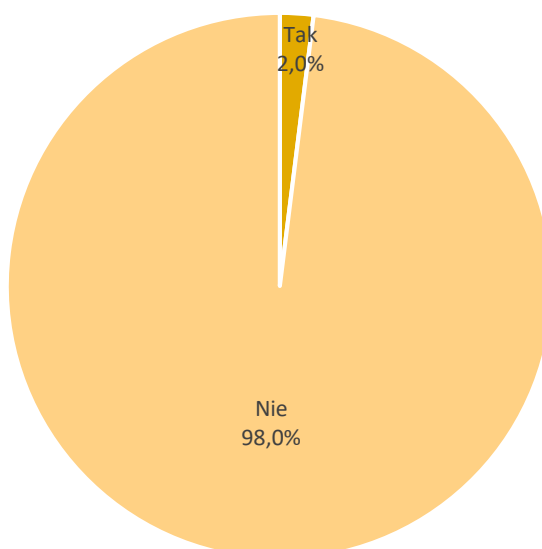
Tabela 3 Tabela 3. Czynniki decydujące o wyborze ukończonego kierunku studiów

5.2. Aktywność absolwentów w trakcie studiów

Kolejne pytania Badania Losów Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego dotyczyły ich aktywności w dziedzinach mogących mieć wpływ na późniejsze

losy zawodowe. Były to zagadnienia związane ze studiowaniem za granicą, wykonywaniem pracy zawodowej lub angażowaniem się w działalność społeczną podczas studiów.

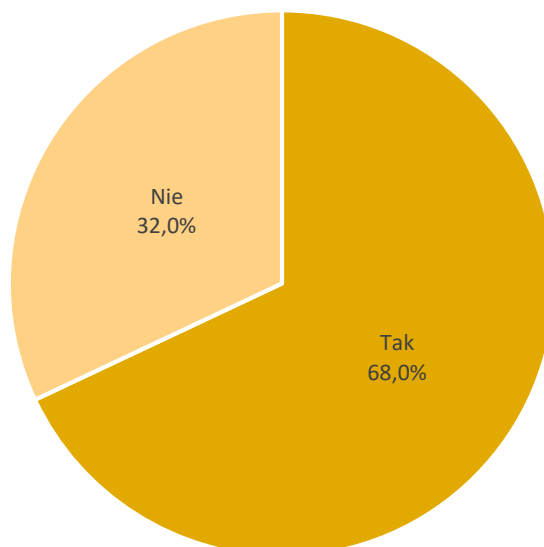
Wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2018/2019 studia za granicą (np. w ramach programu Erasmus) nie były praktyką częstą. Za granicą studiowało jedynie 2,0% badanych i było to mniej niż w poprzednich edycjach badania (2,3% rok wcześniej i 2,5% dwa lata wcześniej). Odsetek studiujących za granicą kobiet (1,9%) był minimalnie niższy niż mężczyzn (2,1%). Najrzadziej z możliwości studiowania za granicą korzystali studenci jednolitych studiów magisterskich (1,4%), zaś najczęściej studiów II stopnia (2,2%). Wśród absolwentów studiów I stopnia odsetek studiujących za granicą wyniósł 1,8%. Nieznaczne różnice wystąpiły również w przypadku formy studiów – za granicą studiowało 1,1% badanych absolwentów studiów niestacjonarnych, podczas gdy wśród studentów studiów stacjonarnych odsetek ten był dwukrotnie wyższy (2,2%).

Wykres 7 Studiowanie za granicą w trakcie studiów

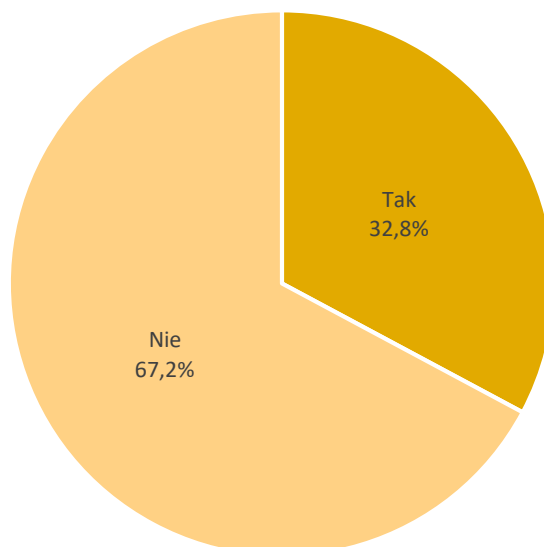
Większość uczestniczących w badaniu absolwentów z rocznika 2018/2019 pracowała zawodowo w trakcie studiów, tak zadeklarowało 68,0% respondentów. Zdecydowanie częściej pracę podejmowali studenci studiów niestacjonarnych (88,5%) niż stacjonarnych (63,1%), co wynika bezpośrednio ze specyfiki tej formy kształcenia.

Biorąc pod uwagę formę studiów najwyższy odsetek podejmujących pracę zawodową wystąpił wśród absolwentów studiów magisterskich uzupełniających (72,8%), niższy wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (68,1%), zaś wyraźnie niższy w przypadku absolwentów studiów licencjackich/inżynierskich (61,4%). Płeć była czynnikiem nieznacznie różnicującym aktywność zawodową – podejmowanie pracy zawodowej w trakcie studiów zadeklarował wyższy odsetek mężczyzn (71,6%) niż kobiet (66,9%).

Wykres 8 Podejmowanie pracy zarobkowej podczas studiów

W trakcie studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim w działalność społeczną (np. w organizacjach studenckich lub charytatywnych) zadeklarowało 32,8% badanych absolwentów rocznika 2018/2019. Płeć praktycznie nie miała wpływu na zaangażowanie absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w działalność społeczną. Biorąc pod uwagę rodzaj studiów, znacznie częściej działali społecznie studenci jednolitych studiów magisterskich (53,1%) niż studiów I stopnia (32,9%) i uzupełniających studiów magisterskich (30,6%). Różnice dotyczyły również formy studiowania, gdyż działalnością społeczną w trakcie studiów zajmowało się 36,4% absolwentów studiów stacjonarnych i jedynie 17,7% absolwentów studiów niestacjonarnych. Zaobserwowana różnica może wynikać m.in. z podejmowania pracy zawodowej w trakcie studiów przez absolwentów studiów niestacjonarnych, przez co najprawdopodobniej mają oni mniej czasu na inną, w tym prospołeczną, aktywność. Zaobserwowane wyniki są bardzo zbliżone do rezultatów osiągniętych w poprzednich edycjach badania.

Wykres 9 Zaangażowanie w działalność społeczną podczas studiów

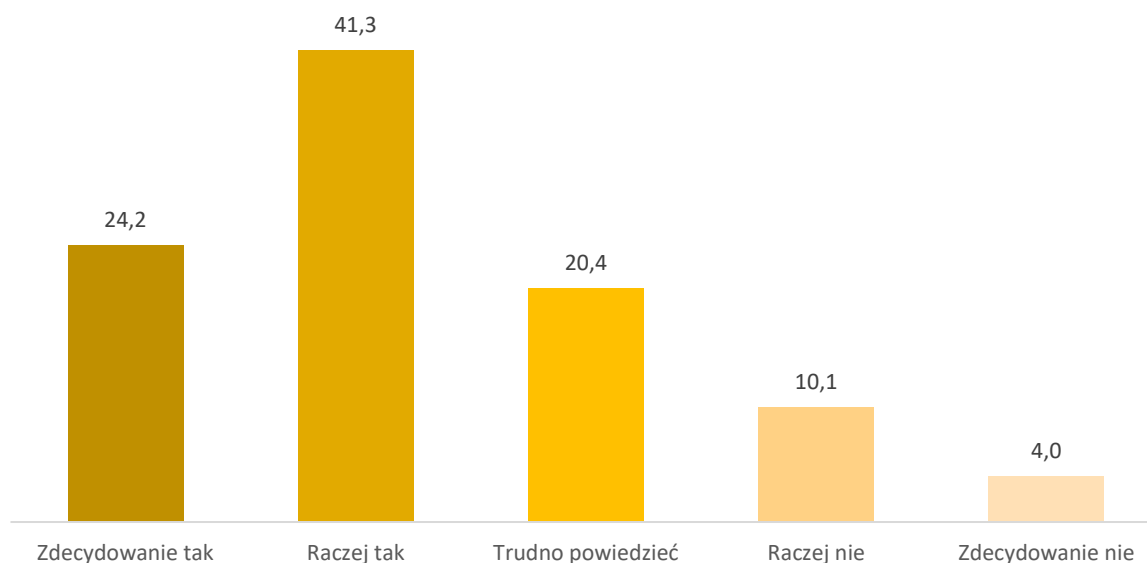
5.3. Zadowolenie z wyboru ukończonego kierunku studiów

Poziom zadowolenia absolwentów z ukończonego na Uniwersytecie Rzeszowskim kierunku studiów oceniany był na podstawie odpowiedzi na pytanie: *Czy z perspektywy czasu wybrał(a)by Pan(i) ponownie ten sam kierunek studiów na UR?*

Łącznie 65,5% uczestników badania powtórzyło by podjętą decyzję o wyborze kierunku studiów. W tej grupie większość stanowiły osoby, które wskazały odpowiedź *raczej tak* (41,3%), zaś odpowiedź *zdecydowanie tak* wybrało 24,2% respondentów. Zdecydowane niezadowolenie z wybranego kierunku studiów na UR, wyraziło 4,0% badanych, zaś kolejnych 10,1% respondentów *raczej nie* powtórzyłoby swojej decyzji.

Należy zauważyć, że w porównaniu z poprzednimi edycjami badania odsetek absolwentów pozytywnie oceniających studia na Uniwersytecie Rzeszowskim pozostał na zbliżonym poziomie.

Na decyzję o ponownym wyborze tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim wpływ miała płeć respondenta. Dokonany wybór pozytywnie oceniło 70,2% mężczyzn i 64,1% kobiet. Wśród kobiet wyższy o 2,5 p.p. był odsetek respondentów negatywnie oceniających dokonany wybór. Zależnie od formy studiów respondenci nieco odmiennie oceniali dokonany wybór kierunku kształcenia – powtórnego wyboru tego samego kierunku studiów dokonałoby 69,8% badanych absolwentów studiów niestacjonarnych i 64,5% absolwentów studiów stacjonarnych.

Wykres 10 Ponowny wybór tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim

Znacznie większe różnice wystąpiły w zależności od rodzaju studiów. Najbardziej zadowoleni z dokonanego wyboru okazali się absolwenci jednolitych studiów magisterskich – 69,3% z nich ponownie zdecydowałoby się na wybór tego samego kierunku. W przypadku absolwentów studiów I stopnia decyzję o wyborze tego samego kierunku studiów potwierdziło 67,8% ankietowanych, natomiast najmniej przekonani do słuszności swojego wyboru byli absolwenci studiów II stopnia swoją decyzję powtórzyło by 62,9%, zaś 16,4% nie wybrałoby ponownie tego samego kierunku. Warto zauważyć, że chociaż uzyskane wskaźniki są bardzo zbliżone do zanotowanych w poprzedniej edycji badania.

Jeśli chęć ponownego wyboru ukończonego kierunku studiów potraktować jako ocenę na tzw. „szkolnej” skali od 1 do 5, gdzie 1 jest oceną najgorszą, a 5 najlepszą, średnia ocena wyniosła 3,72 i była na poziomie poprzedniej edycji badania (3,75). Oznacza to, że utrzymało się relatywnie wysokie zadowolenie absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z wybranego przez siebie kierunku studiów.

Średnie ocen uzyskane na poszczególnych wydziałach potwierdzają, że większość ankietowanych byłaby skłonna ponownie wybrać ten sam kierunek studiów. Najbardziej zadowoleni ze swoich wyborów okazali się absolwenci wydziałów artystycznych: Wydziału Sztuki ($m=4,22$) i Wydziału Muzyki ($m=4,15$) oraz Zamiejscowego Instytutu Biotechnologii ($m=4,06$). Natomiast najmniej chętni do powtórzenia wyboru tego samego kierunku byli absolwenci Wydziału Socjologiczno - Historycznego ($m=3,52$), Wydziału Ekonomii ($m=3,62$), Wydziału Biologiczno-Rolniczego ($m=3,63$) oraz Wydziału Prawa i Administracji ($m=3,64$).

Co ciekawe, przy nieznacznie niższej średniej dla całego Uniwersytetu Rzeszowskiego średnia ocena Wydziału Sztuki i Wydziału Muzyki była niemal dokładnie taka sama jak w ubiegłorocznej edycji badania (-0,04), zaś najniżej ocenionego Wydziału Socjologiczno - Historycznego była niższa (-0,24) od wyników ubiegłorocznych. Zmiany średniej oceny

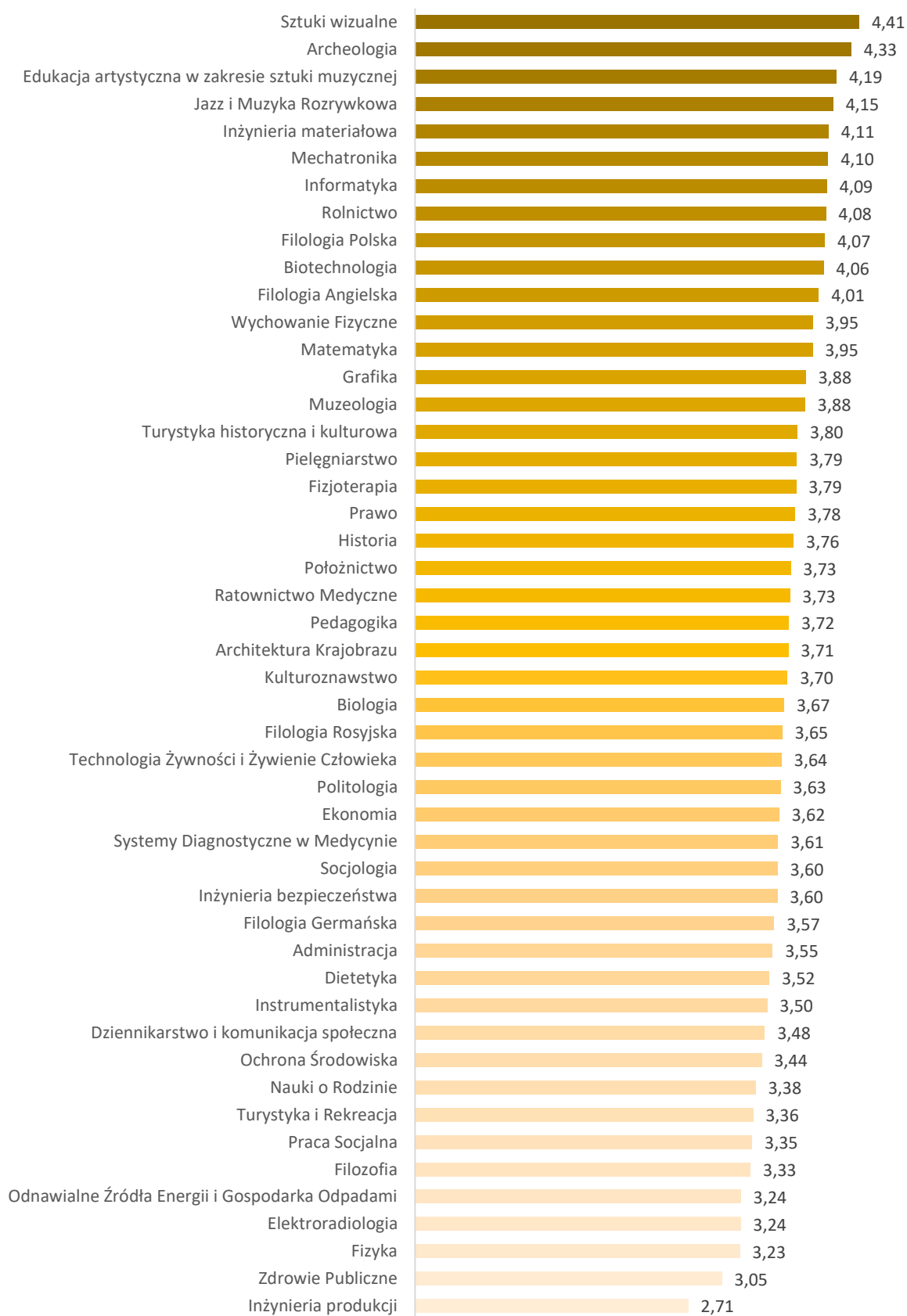
w stosunku do poprzedniej edycji badania zostały zaprezentowane w ostatniej kolumnie Tabeli 4.

Wydział	N ważnych	Średnia	Odchylenie standardowe	Zmiana R/R
Sztuki	46	4,22	0,94	-0,04
Muzyki	47	4,15	0,91	-0,04
Pozawydziałowy Zamiejscowy Instytut Biotechnologii Stosowanej I Nauk Podstawowych	34	4,06	1,07	-0,07
Wydział matematyczno-przyrodniczy	396	3,88	1,00	+0,14
Wychowania fizycznego	338	3,84	1,07	-0,10
Filologiczny	397	3,83	1,08	0,00
Pedagogiczny	578	3,71	1,09	+0,04
Medyczny	863	3,67	1,12	-0,04
Prawa i administracji	461	3,64	1,04	+0,02
Biologiczno-rolniczy	310	3,63	1,00	+0,04
Ekonomii	481	3,62	0,97	-0,20
Socjologiczno-historyczny	245	3,52	1,07	-0,24
Ogółem	4196	3,72	1,06	-0,03

Tabela 4 Ponowny wybór tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim – średnia ocen ze względu na wydział

Przeprowadzenie analogicznej operacji dla poszczególnych kierunków studiów pokazuje, na którym z nich najwięcej osób czuje się zadowolonych z dokonanego wyboru. Najmniej zadowoleni z wyboru kierunku studiów byli absolwenci kierunków otwartych relatywnie niedawno – *inżynierii produkcji* ($m=2,71$) i *zdrowia publicznego* ($m=3,05$), a także *fizyki* ($m=3,23$). Najbardziej zadowoleni z wyboru kierunku studiów byli absolwenci kierunków *sztuki wizualne* ($m=4,41$), *archeologia* ($m=4,33$) i edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej ($m=4,19$). W przypadku wszystkich kierunków kształcenia większość respondentów ponownie wybrałaby ten sam kierunek studiów.

Porównując rok do roku oceny uzyskane w poprzednim roku, widoczne jest ustabilizowanie się średniej oceny całej uczelni, przy równoczesnych niewielkich zmianach w ocenie wydziałów i zdecydowanie większych zmianach w ocenie poszczególnych kierunków studiów.

Wykres 11 Ponowny wybór tego samego kierunku studiów – średnia ocen ze względu na kierunek

Uczestnicy badania, którzy zadeklarowali, że nie wybraliby ponownie tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim, zostali poproszeni o podanie przyczyn takiej decyzji. Wskazywane uzasadnienia dotyczyły najczęściej dwóch głównych czynników: *niepełnienia oczekiwań związanych z programem kształcenia* (52,2%) oraz *braku atrakcyjnej pracy dla absolwentów wybranego kierunku* (42,2%). Warto zauważyć, że w stosunku do poprzedniej edycji badania różnice są jedynie „kosmetyczne” i nie są istotne ze statystycznego punktu widzenia. Znacznie rzadziej niechęć do ponownego wyboru ukończonego kierunku studiów związana była z jego *przypadkowym wyborem* (10,9%) czy wyborem w wyniku *niepowodzenia na innym kierunku* (8,4%). Przyczyny umocnienia się *nie spełnienia oczekiwań* jako powodu niechęci do ponownego wyboru kierunku studiów można upatrywać w rosnącej świadomości i oczekiwaniach absolwentów oraz utrzymującej się, pomimo pandemii COVID-19 relatywnie dobrej sytuacji na rynku pracy.

N=607	Odpowiedzi		Procent obserwacji	Procent obserwacji R/R
	N	Procent		
Program kształcenia nie spełnił moich oczekiwań	317	44,0%	52,2%	-0,8%
Oferta rynku pracy dla absolwenta tego kierunku jest mało atrakcyjna	256	35,6%	42,2%	1,0%
Kierunek studiów wybrałem/am przypadkowo	66	9,2%	10,9%	-1,4%
Nie dostałem/am się na pożądaną przeze mnie kierunek studiów	51	7,1%	8,4%	-1,7%
Coś innego	30	4,2%	4,9%	-3,9%
Ogółem	720	100,0%	118,6%	-6,8%

Tabela 5 Przyczyny braku ponownego wyboru tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim

Najważniejsze powody, dla których absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2018/2019 nie wybraliby ponownie tego samego kierunku studiów, są niemal niezależne od ich płci, jednak kobiety nieznacznie częściej (53,2% vs. 48,5%) wskazują na fakt, że *program studiów nie spełnił oczekiwań*, zaś mężczyźni (45,4% vs. 41,3%) na *mało atrakcyjne oferty pracy*. Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne) wpływa na powody braku ponownego wyboru kierunku studiów. Warto odnotowania jest fakt, że absolwenci studiów niestacjonarnych częściej (59,1% vs. 50,7%) deklarują, że *program kształcenia nie spełnił ich oczekiwań*. Absolwenci studiów stacjonarnych częściej zaś wskazują, że *oferta na rynku pracy jest mało atrakcyjna* (44,9% vs. 30,0%).

Istotne różnice w powodach niechęci do ponownego wyboru kierunku studiów występują ze względu na rodzaj studiów. Dla absolwentów jednolitych studiów magisterskich zdecydowanie istotniejszym, niż w pozostałych grupach, powodem jest *program kształcenia nie spełnia moich oczekiwań* (różnica ok. 10 p.p.), natomiast mniej absolwentów wskazuje na *brak atrakcyjnych ofert pracy dla absolwentów kierunku* (różnica około 5 p.p.). Różnica ta wynika najprawdopodobniej z innych doświadczeń absolwentów jednolitych studiów

magisterskich niż studiów uzupełniających i licencjackich na rynku pracy i praktycznej umiejętności znalezienia odpowiedniego zatrudnienia.

	Licencjackie/ inżynierskie		Uzupełniające magisterskie		Jednolite magisterskie*	
	N	Procent obserwacji	N	Procent obserwacji	N	Procent obserwacji
Program kształcenia nie spełnił moich oczekiwań	119	48,4%	181	54,2%	17	63,0%
Oferta pracy dla absolwenta tego kierunku jest mało atrakcyjna	48,4%	42,3%	142	42,5%	10	37,0%
Kierunek studiów wybrałem/am przypadkowo	104	13,4%	31	9,3%	2	7,4%
Nie dostałem/am się na pożądaną przeze mnie kierunek studiów	42,3%	10,2%	26	7,8%	0	0,0%
Coś innego	33	6,9%	11	3,3%	2	7,4%

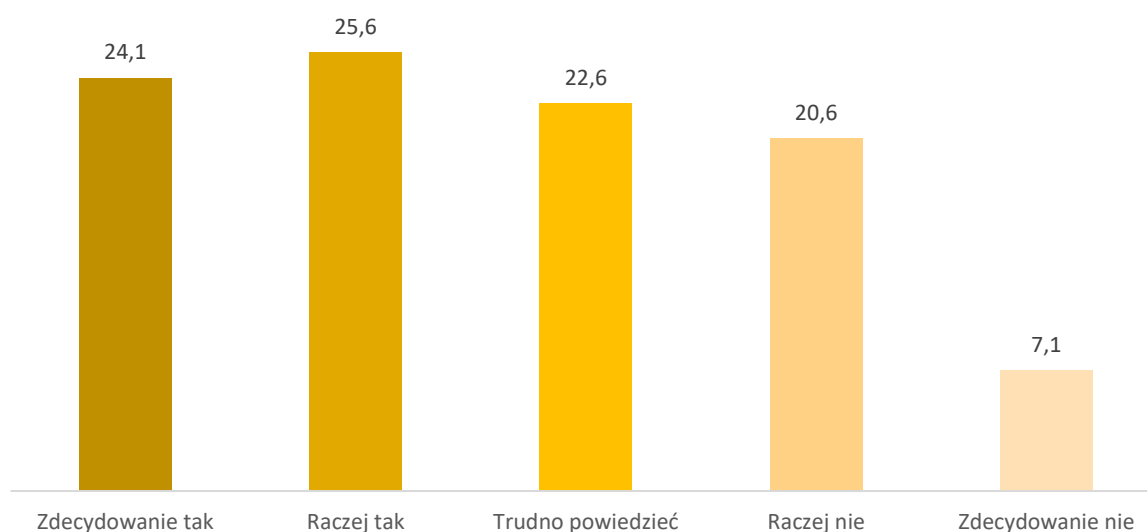
Tabela 6 Przyczyny braku ponownego wyboru tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim ze względu na rodzaj studiów

* w przypadku odpowiedzi absolwentów jednolitych studiów magisterskich populacja odpowiadających była nieliczna (n=27)

5.4. Plany dotyczące dalszej edukacji

Kolejne pytania ankiety miały na celu poznanie dalszych planów edukacyjnych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2018/2019. Na podstawie deklaracji respondentów można stwierdzić, iż niemal połowa uczestników badania (49,7%) planuje podjęcie w przyszłości studiów, przy czym niemal co czwarty respondent (24,1%) jest o tym *zdecydowanie przekonany*, zaś 25,6% jest *raczej przekonanych*. Odpowiedzi negatywne występowały znacznie rzadziej: *zdecydowaną* niechęć do kontynuowania nauki deklarowało jedynie 7,1% respondentów, zaś odpowiedź *raczej nie* wybrało 20,6% ankietowanych. Należy dodać, że więcej niż co piąty respondent (22,6%) nie miał skonkretyzowanych planów związanych z podjęciem studiów w przyszłości.

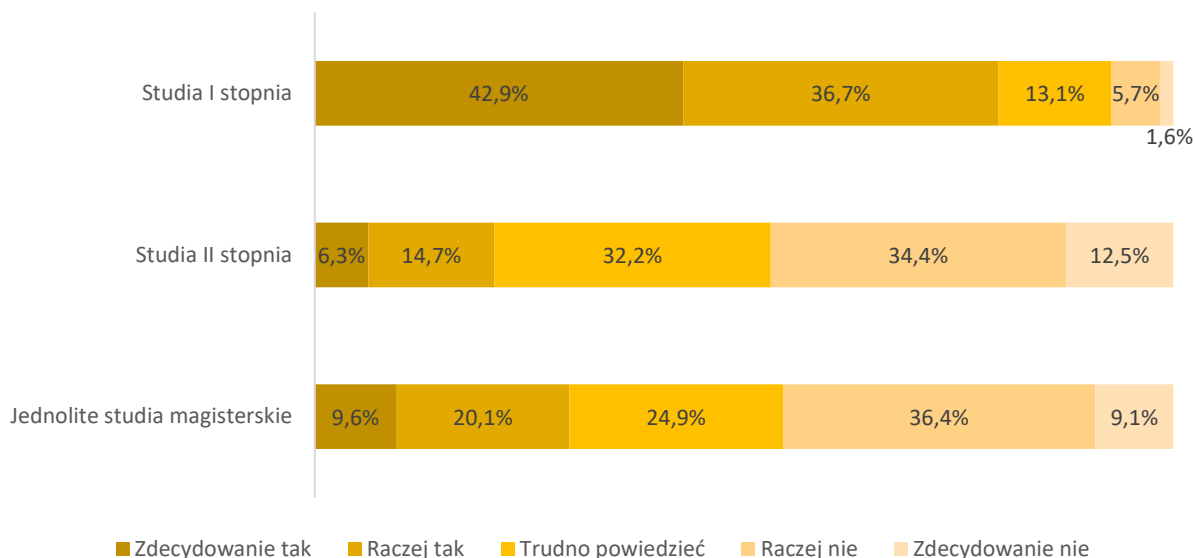
W stosunku do poprzedniej edycji badania uzyskane odsetki odpowiedzi są niemal identyczne, zaś największe zaobserwowane różnice dotyczą zmniejszenia się odsetka osób niezdecydowanych (o około 2,5 p.p.), któremu towarzyszył niewielki wzrost odsetka odpowiedzi zdecydowanie pozytywnych lub negatywnych.

Wykres 12 Chęć podjęcia w przyszłości studiów

Chęć podjęcia w przyszłości studiów nie była istotnie uwarunkowana płcią respondentów, choć można zauważyć, że takie plany nieco częściej w zdecydowany sposób deklarowały kobiety (25,0%) niż mężczyźni (21,5%). Na podjęcie studiów w przyszłości znacznie częściej wskazywali również studenci studiów stacjonarnych (51,5%) niż niestacjonarnych (42,2%). Szczególnie wyraźna różnica dotyczyła odpowiedzi *zdecydowanie tak*, którą wybrało 25,4% ankietowanych absolwentów studiów stacjonarnych i jedynie 18,7% respondentów ze studiów niestacjonarnych. W porównaniu z wynikami badania przeprowadzonego rok wcześniej należy odnotować zmniejszenie się zaobserwowanych różnic. Biorący udział w badaniu studenci studiów niestacjonarnych częściej niż ich koledzy z ubiegłorocznej edycji badania deklarowali chęć podjęcia w przyszłości studiów.

Jak można było jednak przypuszczać, największe różnice w planach absolwentów odnośnie dalszej edukacji wystąpiły w zależności od rodzaju studiów. Na podjęcie w przyszłości studiów wskazało, aż 79,6% absolwentów studiów I stopnia (licencjackich i inżynierskich), przy czym 42,9% wybrało odpowiedź *zdecydowanie tak*. Brak planów związanych z kontynuacją studiów deklarowało jedynie 7,2% absolwentów studiów I stopnia, a 13,1% wybrało odpowiedź *nie wiem*. Odmienne wyniki uzyskano w dwóch pozostałych, wyodrębnionych ze względu na rodzaj studiów, grupach: wśród absolwentów studiów magisterskich uzupełniających i magisterskich jednolitych. W grupach tych znacznie wyższe okazały się odsetki osób niezdecydowanych (odpowiednio 32,2% i 24,9%), ponadto znacznie więcej osób nie planowało dalszej nauki na studiach (odpowiednio 46,9% i 45,5%). Odsetek absolwentów chętnych do podjęcia dalszej nauki w przyszłości wyniósł 20,9% wśród osób kończących uzupełniające studia magisterskie i 29,7% wśród osób kończących jednolite studia magisterskie.

Wykres 13 Chęć podjęcia w przyszłości studiów ze względu na rodzaj studiów

Zdecydowana większość absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2018/2019 deklarujących podjęcie studiów w przyszłości, planowała kontynuację nauki na ukończonym kierunku kształcenia. Taką odpowiedź wskazało 73,2% ankietowanych, zaś 27,4% preferowało rozpoczęcie nauki na nowym kierunku studiów. Jedynie 0,8% respondentów planujących kontynuację nauki (17 osób) wskazało, że zamierza zarówno kontynuować naukę na ukończonym kierunku, jak również rozpocząć zupełnie nowy kierunek studiów. Na podstawie badania losów zawodowych trudno rozstrzygnąć, czy zaznaczenie obu dostępnych odpowiedzi wiąże się z konkretnymi planami, czy z brakiem pewności wyboru kierunku kontynuacji nauki.

N (obserwacje)=2026	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Kontynuacja kierunku, który aktualnie kończę	1484	72,6%	73,2%
Zupełnie nowy kierunek	559	27,4%	27,6%
Ogółem	2043	100,0%	100,8%

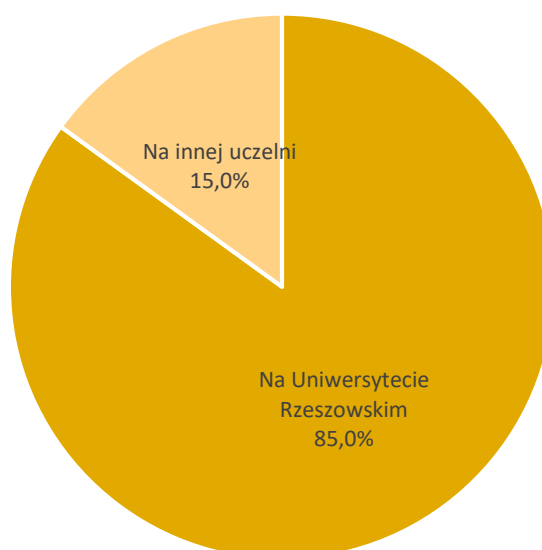
Tabela 7 Chęć podjęcia w przyszłości studiów – kierunek studiów

Zdecydowana większość badanych mających plany edukacyjne związane z podjęciem w przyszłości studiów, zamierza realizować je w formie studiów drugiego stopnia. Zadeklarowało tak 74,8% osób planujących podjęcie studiów. Znacznie mniejszą popularnością cieszyły się studia podyplomowe (14,7%), studia I stopnia (7,7%) oraz studia doktoranckie (5,4 %). Część respondentów planujących kontynuację nauki zaznaczała, że zamierza to robić na studiach różnego rodzaju (np. studiach II stopnia i podyplomowych), trudno jednoznacznie stwierdzić, czy są to realne długoterminowe plany, czy raczej rozwiązania alternatywne.

N (obserwacje)=1990	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Studia pierwszego stopnia	153	7,5%	7,7%
Studia drugiego stopnia	1488	72,9%	74,8%
Doktoranckie	107	5,2%	5,4%
Podyplomowe	293	14,4%	14,7%
Ogółem	2041	100,0%	102,6%

Tabela 8 Chęć podjęcia w przyszłości studiów – forma studiów

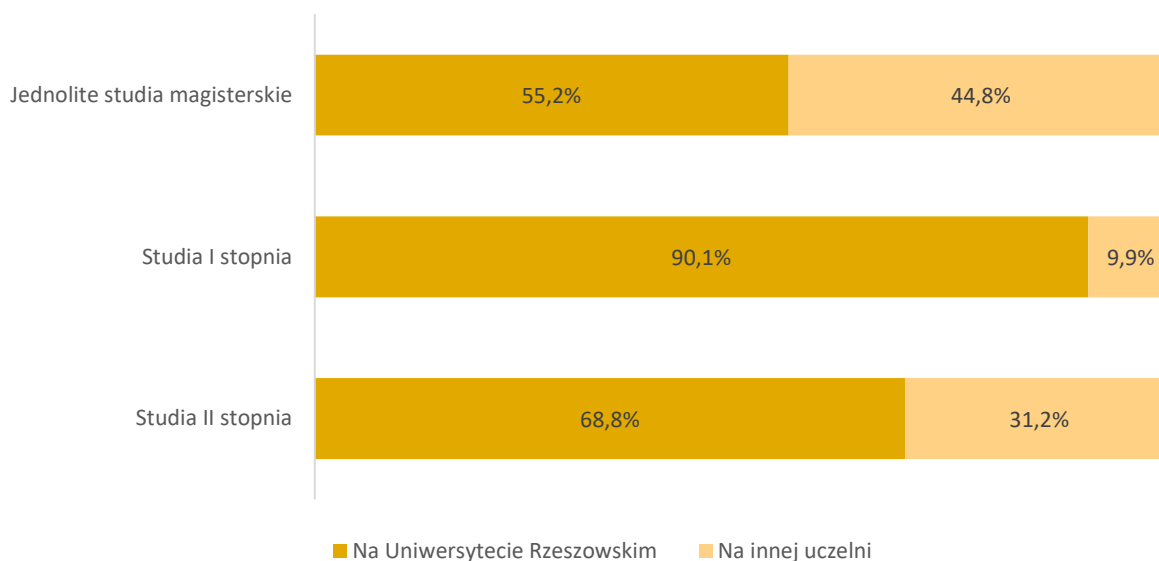
Praktycznym potwierdzeniem wysokiej oceny kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim są odpowiedzi respondentów na pytanie, dotyczące wskazania uczelni preferowanej do kontynuacji edukacji. Zdecydowana większość (85,0%) zdecydowanych by w przyszłości kontynuować kształcenie na studiach wyższych respondentów z rocznika 2018/2019 swoje plany edukacyjne wiązało właśnie z Uniwersytetem Rzeszowskim. Zmianę uczelni i kontynuowanie kształcenia w innej jednostce edukacyjnej planowało 15,0% respondentów. W stosunku do poprzedniej edycji badania nieznacznie zwiększył się odsetek respondentów chcących kontynuować studia na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Wykres 14 Uczelnia, na której respondenci zamierzają podjąć studia w przyszłości

Naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim planował kontynuować praktycznie identyczny odsetek kobiet (85,2%) jak i mężczyzn (niemal 84,2%). Forma studiów miała jedynie niewielki wpływ na chęć kontynuowania nauki na Uniwersytecie Rzeszowskim, różnica pomiędzy absolwentami studiów stacjonarnych (86,1%) i niestacjonarnych (78,9%) wyniosła 7,2 p.p.

Na preferowane przez uczestników badania miejsce kontynuowania nauki w największym stopniu wpływ miał rodzaj studiów. Na dalszą edukację na Uniwersytecie Rzeszowskim zdecydowałoby się aż 90,1% ankietowanych kończących studia I stopnia (licencjackie i inżynierskie). Absolwenci tego rodzaju studiów najczęściej chcąc kontynuować naukę na studiach II stopnia na tej samej uczelni. W przypadku absolwentów uzupełniających studiów magisterskich odsetek ponownie wybierających Uniwersytet Rzeszowski wyniósł 68,8%, zaś w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek ten był najniższy i wyniósł 55,2%. Niezależnie od rodzaju studiów odsetek chcących je kontynuować na Uniwersytecie Rzeszowskim jest wyższy niż w poprzedniej edycji badania.

Wykres 15 Uczelnie, na której respondenci zamierzają podjąć studia w przyszłości ze względu na rodzaj studiów

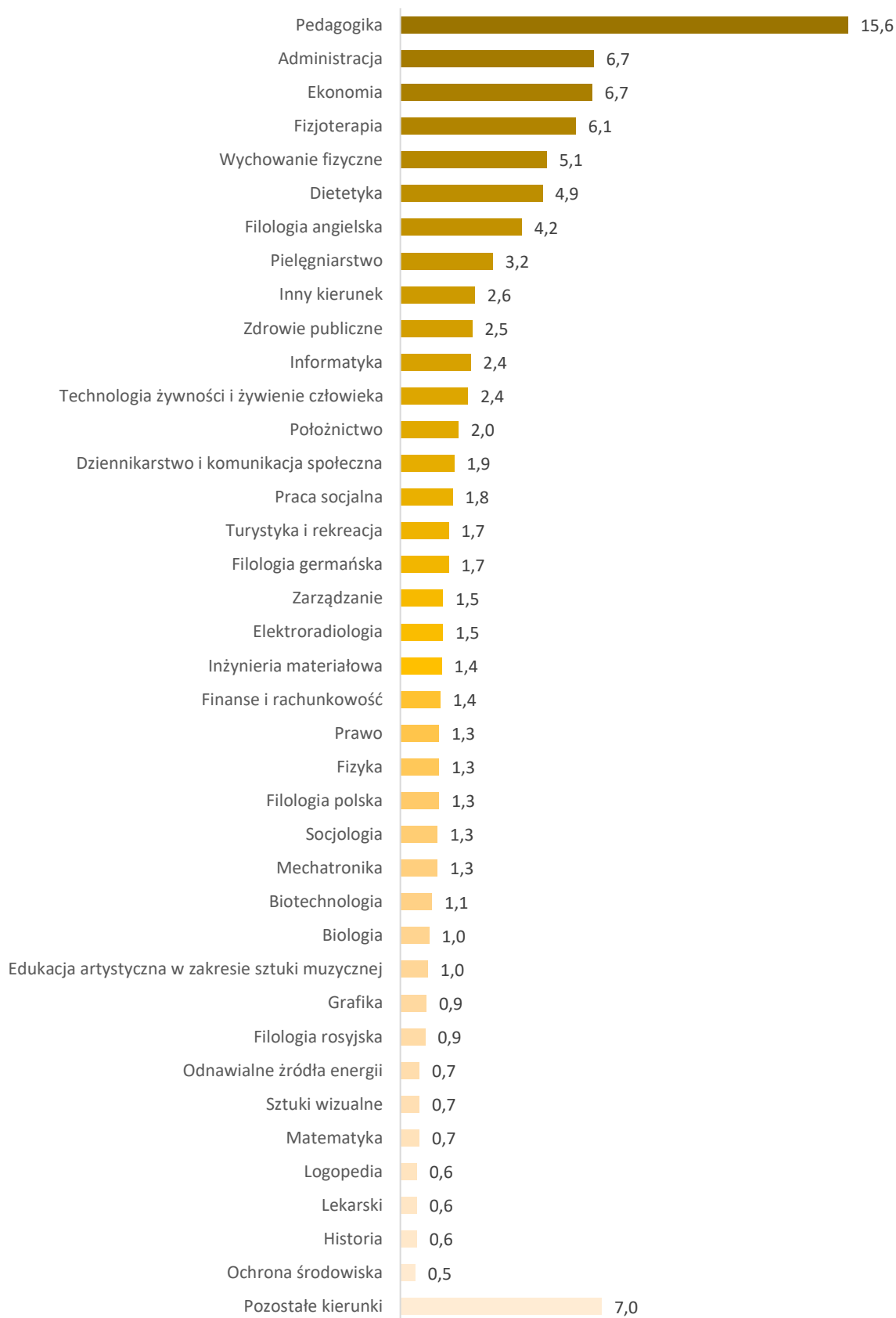
Spośród uczelni, na których absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2018/2019 planowali w przyszłości podjąć studia, najpopularniejszy okazał się Uniwersytet Jagielloński (11,8%; spadek o 0,2 p.p.), Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (9,1%; wzrost o 2,8 p.p.) oraz Politechnika Rzeszowska (8,0%; spadek o 0,7 p.p.). Powodzeniem wśród potencjalnych studentów cieszyła się również Wyższa Szkoła Prawa i Administracji (5,8%), Uniwersytet Warszawski (4,1%) oraz Uniwersytet Medyczny w Lublinie (3,3%). Mniejsza ilość absolwentów, jako miejsce kontynuacji studiów, wskazała Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie (3,0%) oraz Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie i Uniwersytet Wrocławski (obie uczelnie po 2,5%). Aż 16,3% osób nie podjęło jeszcze decyzji co do miejsca studiowania i wskazało odpowiedź *nie wiem*. Warto zauważyć, że nastąpiła zmiana na drugim miejscu zestawienia, zajęła je Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie wyprzedzając Politechnikę Rzeszowską.

Nazwa uczelni	Liczebność	Procent
Uniwersytet Jagielloński	43	11,8
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie	33	9,1
Politechnika Rzeszowska	29	8,0
Wyższa Szkoła Prawa i Administracji	21	5,8
Uniwersytet Warszawski	15	4,1
Uniwersytet Medyczny w Lublinie	12	3,3
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	11	3,0
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	9	2,5
Uniwersytet Wrocławski	9	2,5
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu	8	2,2
Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	7	1,9
Podkarpackie Centrum Usług Dydaktycznych	7	1,9
Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	7	1,9
Śląski Uniwersytet Medyczny	6	1,7
Wrocławski Uniwersytet Medyczny	6	1,7
AWF Kraków	5	1,4
PWSZ Sanok	4	1,1
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie	4	1,1
Centrum Usług Dydaktycznych w Rzeszowie	3	0,8
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie	3	0,8
PWSZ Krosno	3	0,8
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	3	0,8
Uniwersytet Gdański	3	0,8
Akademia Muzyczna im Karola Szymanowskiego w Katowicach	2	0,6
Akademia Wojsk Lądowych	2	0,6
Katolicki Uniwersytet Lubelski	2	0,6
Politechnika Wrocławska	2	0,6
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	2	0,6
Uniwersytet Śląski	2	0,6
Warszawski Uniwersytet Medyczny	2	0,6
Nie wiem	59	16,3
Pozostałe uczelnie	59	10,7

Tabela 9 Uczelnia, na której respondenci zamierzają podjąć studia w przyszłości (zestawienie obejmuje jedynie uczelnie na które wskazało minimum 2 respondentów)

Podobnie jak w poprzedniej edycji badania największy odsetek respondentów planowało podjęcie studiów na kierunku Pedagogika (15,6%; +1,6 p.p.) oraz Administracja (6,7%; +0,3 p.p.), trzecia pod względem popularności okazała się być Ekonomia (6,7%; -3,1 p.p.) oraz Fizjoterapia (6,1%; +0,4 p.p.). Popularnością cieszyły się również Wychowanie fizyczne (5,1%; +1,8 p.p.) i Dietetyka (4,9%; + 0,4 p.p.), a także Filologia angielska (4,2%; +0,2 p.p.). Relatywnie wysoki był odsetek wskazań na kierunki studiów nie uwzględnione w kafeterii odpowiedzi (łącznie 7,0%; +1,6 p.p.). Na kolejnym miejscu znalazło się Pielęgniarstwo (3,2%; -0,7 p.p.). Pozostałe kierunki były wskazywane przez mniej niż 3% respondentów. Łącznie respondenci wskazali ponad 100 różnych kierunków studiów, przy czym w przypadku części kierunków studiów zainteresowane nimi były pojedyncze osoby.

Wśród innych kierunków studiów, które ankietowani chcieliby podjąć, a które nie zostały uwzględnione na Wykresie 21, znajdowała się m.in.: Inżynieria bezpieczeństwa (11 wskazań), Rolnictwo, Filozofia, Architektura krajobrazu (po 10 wskazań), Psychologia (9 wskazań), Jazz i muzyka rozrywkowa, Bezpieczeństwo wewnętrzne/ narodowe, Kulturoznawstwo, i Archeologia (po 8 wskazań), a także BHP, które zamierza studiować 7 uczestników badania.

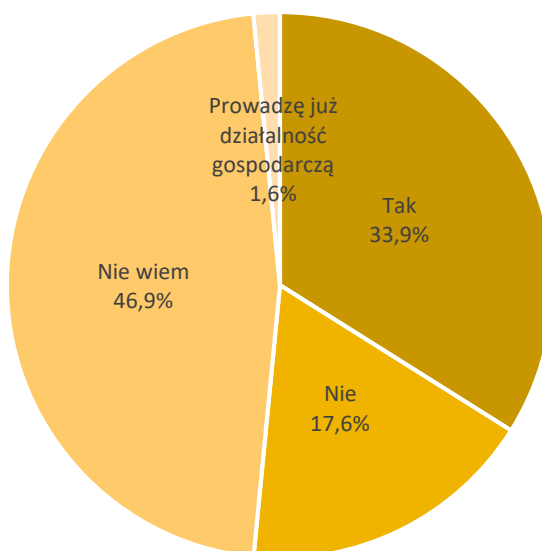

Wykres 16 Kierunek, który respondenci zamierzają podjąć w przyszłości

5.5. Plany i oczekiwania absolwentów dotyczące podjęcia zatrudnienia

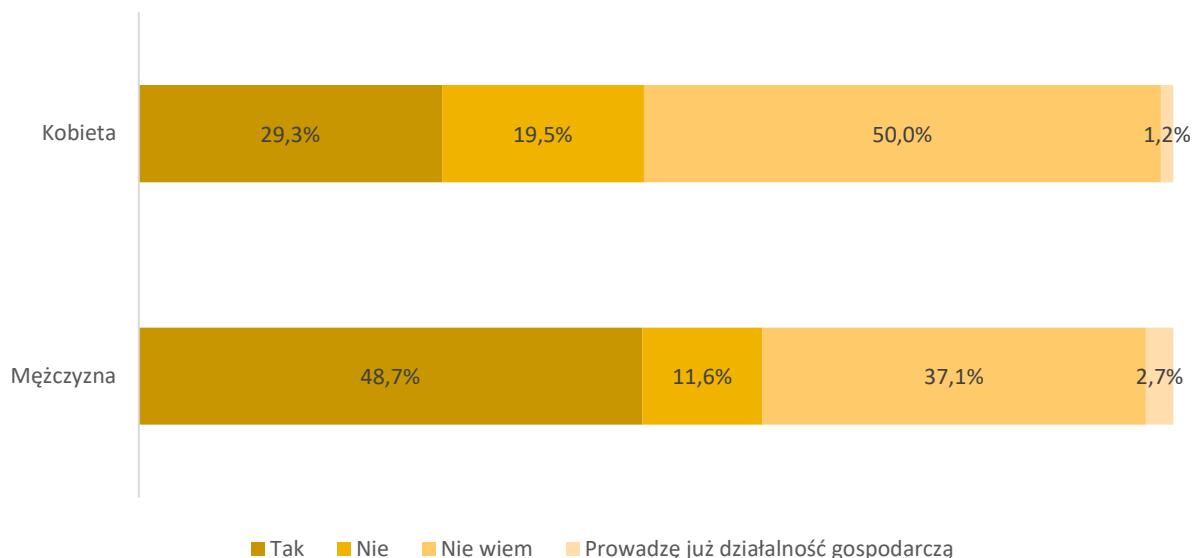
Kolejne pytania ankiety dotyczyły planów i oczekiwań absolwentów związanych z podjęciem zatrudnienia. Respondenci zostali poproszeni o informacje dotyczące założenia działalności gospodarczej, poszukiwania pracy na terenie województwa podkarpackiego i innych województw, a także planów wyjazdu za granicę.

Założenie w przyszłości własnej działalności gospodarczej rozważało 33,7% badanych absolwentów rocznika 2018/2019 (w stosunku do zeszłorocznej edycji badania jest to wzrost o 2,3 p.p.), natomiast 17,5% zupełnie odrzucało taką możliwość. Część uczestników badania (66 osób stanowiących 1,5% respondentów) prowadziło działalność gospodarczą w momencie realizacji badania, zaś najliczniejsza okazała się grupa osób, które nie potrafiły lub nie chciały odpowiedzieć na pytanie o możliwość założenia działalności gospodarczej (46,6%). Uzyskane wyniki tylko nieznacznie odbiegały od danych pozyskanych w dwu poprzednich edycjach badania.

Wykres 17 Chęć założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej

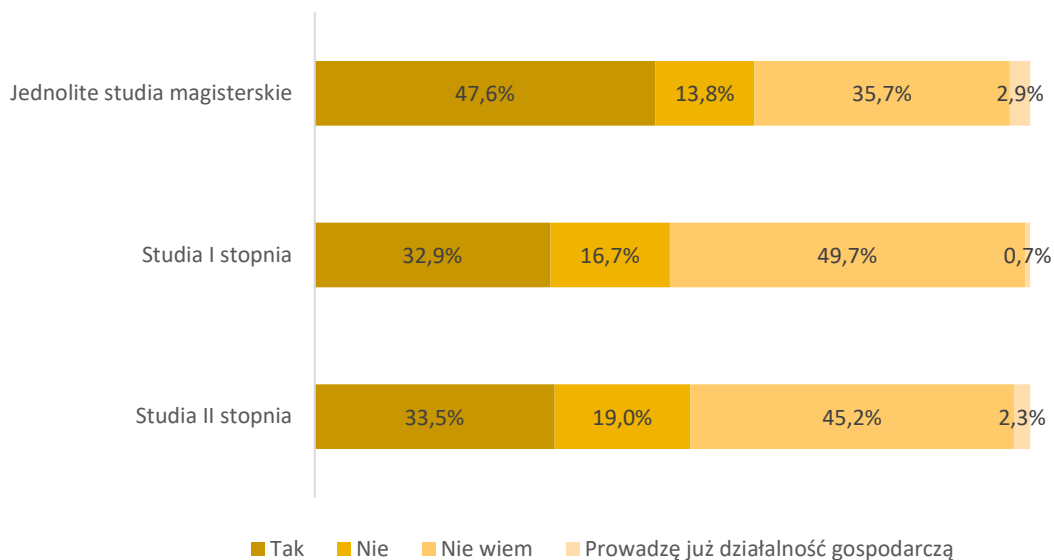
Płeć respondenta okazała się istotna w rozważaniach dotyczących możliwości założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej – mężczyźni znacznie częściej niż kobiety dopuszczali takie rozwiązanie. Założenie własnej firmy w przyszłości rozważa 48,7% absolwentów i jedynie 29,3% absolwentek Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przeciwnikami takiej formy zatrudnienia było odpowiednio 11,6% mężczyzn i 19,5% kobiet. Uwagę zwraca bardzo liczny odsetek osób nie potrafiących określić swojego stosunku do założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej – wśród kobiet była to równo połowa (50,0%), a wśród mężczyzn 37,1%.

Wykres 18 Chęć założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej – dekompozycja ze względu na płeć

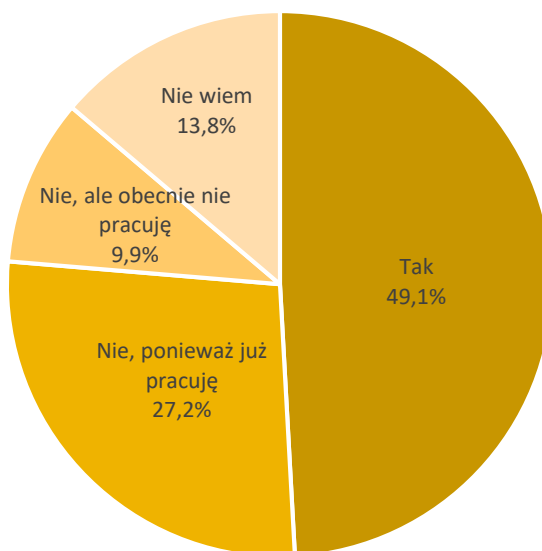
W odniesieniu do formy studiów, podobnie jak w zeszłorocznym badaniu, studenci studiów niestacjonarnych okazali się minimalnie mniej przychylni możliwości pracy w formie działalności gospodarczej, 31,2% z nich rozważało taką ewentualność, a 23,5% całkowicie ją odrzuciło. Natomiast w przypadku absolwentów studiów stacjonarnych własną działalność gospodarczą rozważa 34,6% ankietowanych, zaś przeciwnikami takiego rozwiązania jest 16,2% respondentów. Istotna różnica w opiniach na temat prowadzenia własnej działalności gospodarczej wśród studentów pobierających naukę w różnych formach uwidacznia się szczególnie wyraźnie w różnym odsetku osób wykluczających takie rozwiązanie. Może to wynikać z odmiennej sytuacji zawodowej w momencie badania – osoby uczące się na studiach niestacjonarnych z reguły częściej niż studenci studiów stacjonarnych posiadają stałe miejsce pracy i doświadczenie zawodowe, dlatego też, są mniej zainteresowani prowadzeniem własnej działalności gospodarczej.

Założenie własnej firmy w przyszłości rozważa aż 47,6% badanych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 33,5% ankietowanych z uzupełniających studiów magisterskich i 32,9% respondentów, którzy ukończyli studia I stopnia. Odsetek osób całkowicie odrzucających taką możliwość wykazywał niewielkie zróżnicowanie i wahał się od 13,8% (jednolite studia magisterskie) do 19,0% (studia magisterskie uzupełniające). W porównaniu z wynikami badania realizowanego rok wcześniej, wyraźnie (10,8 p.p.) wzrósł odsetek osób rozważających założenie działalności gospodarczej wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Należy zaznaczyć, że obecny wzrost skłonności do założenia działalności gospodarczej wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich nastąpił po odnotowanym w poprzedniej edycji badania bardzo głębokim spadku (o ok. 14 p.p.).

Wykres 19 Chęć założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej ze względu na rodzaj studiów

Niemal co drugi absolwent z rocznika 2018/2019 (49,1%) planował w ciągu najbliższych 3 miesięcy poszukiwanie pracy na terenie województwa podkarpackiego. Brak planów poszukiwania pracy na Podkarpaciu zadeklarowało łącznie 37,1% ankietowanych, przy czym 27,2% nie planowało poszukiwania pracy z uwagi na posiadane zatrudnienia, a 9,9% nie planowało poszukiwania pracy pomimo braku zatrudnienia. Pozostali respondenci, tj. 13,8%, nie mieli sprecyzowanych planów poszukiwania, bądź nie pracy na terenie województwa podkarpackiego.

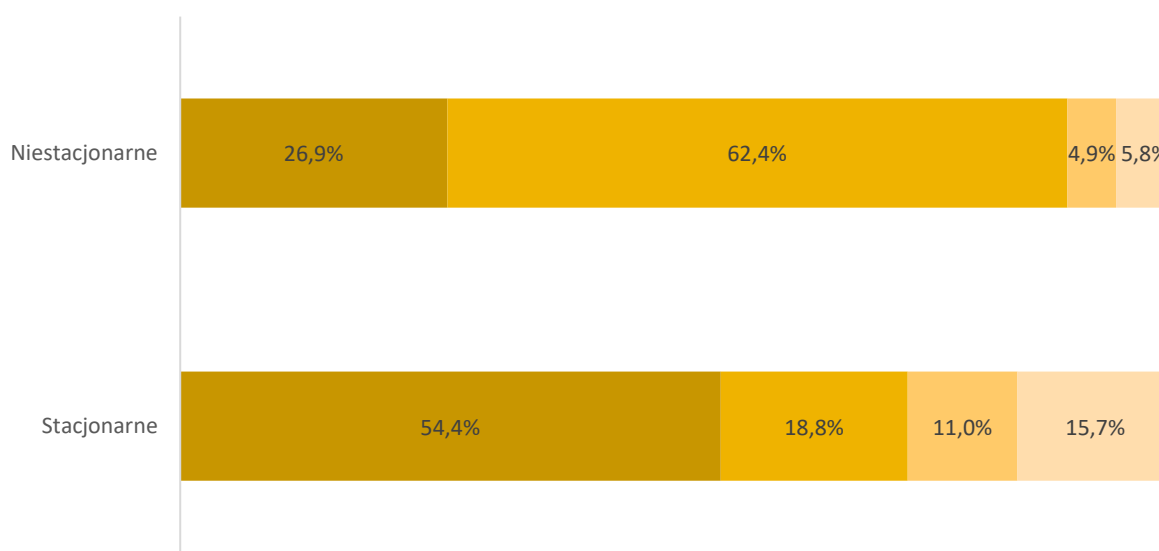

Wykres 20 Chęć poszukiwania pracy na terenie województwa podkarpackiego

Płeć nie wpływała w sposób istotny na chęć poszukiwania pracy na terenie województwa podkarpackiego. Działania takie planowało podjąć 48,2% mężczyzn i 49,4% kobiet, zaś odsetek niezdecydowanych kształtował się na poziomie (odpowiednio) 14,6% i 13,6%. Pracy na terenie województwa podkarpackiego w najbliższych 3 miesiącach nie zamierzało szukać 37,3% mężczyzn, w tym 28,3% już pracujących i 9,0% nie posiadających zatrudnienia. Podobne wyniki uzyskano w grupie kobiet: 37,0% nie planowało poszukiwać pracy na terenie Podkarpacia, z czego 26,9% już pracowało, a 10,1% nie wykonywało pracy zawodowej.

W ciągu najbliższych 3 miesięcy pracę na terenie województwa podkarpackiego planowało znaleźć około połowy absolwentów, niezależnie od rodzaju ukończonych studiów. Stosunkowo najczęściej deklarację taką składali absolwenci jednolitych studiów magisterskich (54,0%) najrzadziej zaś studiów I stopnia (48,1%). Co ciekawe absolwenci studiów licencjackich i inżynierskich byli grupą z najwyższym odsetkiem niezdecydowanych (20,5%), podczas gdy wśród absolwentów studiów jednolitych magisterskich odsetek ten wyniósł 11,4%, zaś uzupełniających magisterskich jedynie 7,2%.

Forma studiów istotnie wpływała na deklaracje respondentów dotyczące planów podjęcia pracy na terenie województwa podkarpackiego w ciągu najbliższych 3 miesięcy. Poszukiwanie zatrudnienia na Podkarpaciu zadeklarowało 54,4% respondentów ze studiów stacjonarnych i 26,9% ankietowanych ze studiów niestacjonarnych. W tej drugiej grupie znacznie częściej pojawiały się deklaracje o nieposzukiwaniu pracy w województwie (67,3%), jednak aż 62,4% badanych tłumaczyło swoją decyzję posiadaniem już zatrudnienia. W grupie studentów studiów stacjonarnych odsetek osób posiadających pracę wynosił jedynie 18,8%.

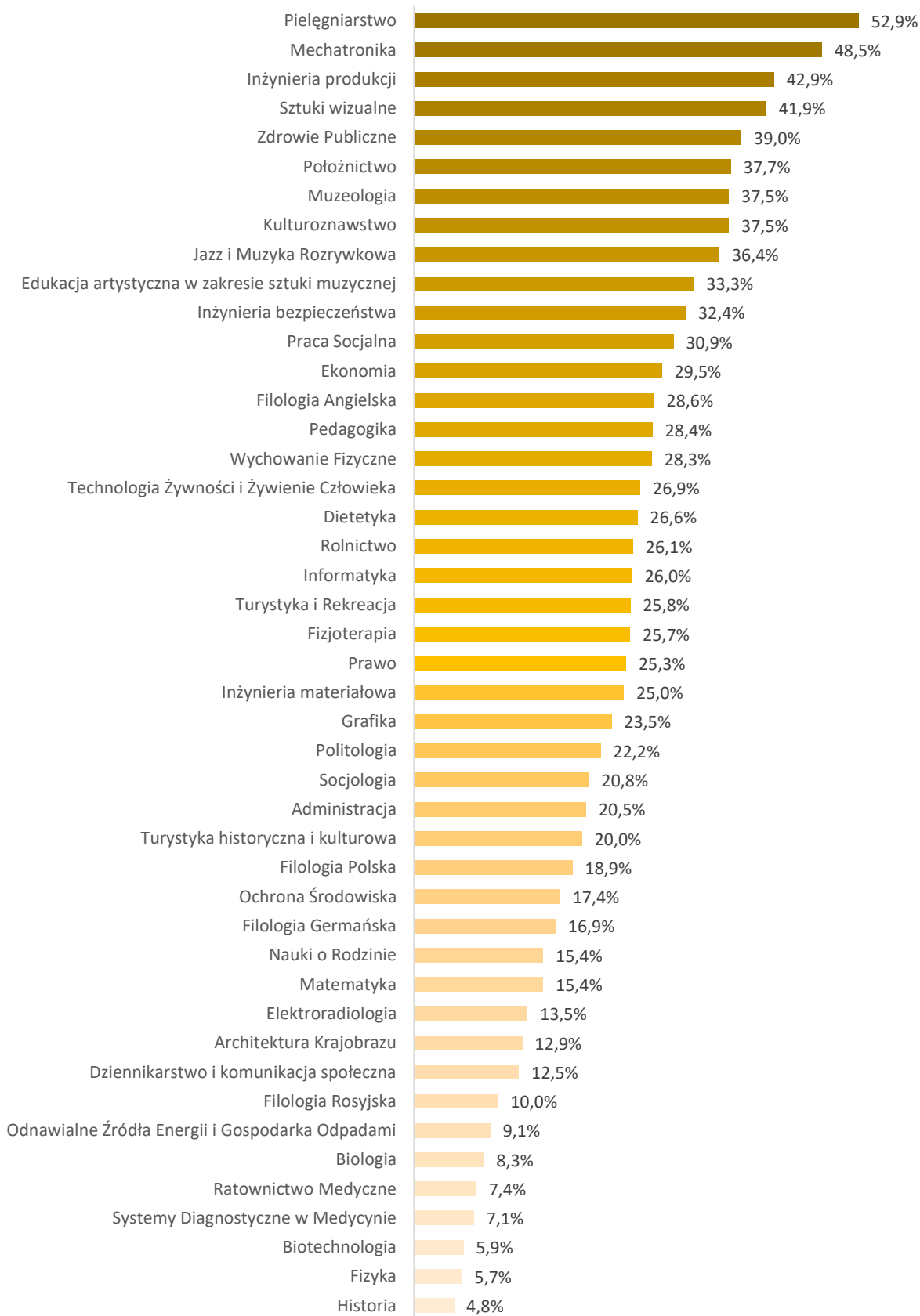

Wykres 21 Chęć poszukiwania pracy na terenie województwa podkarpackiego ze względu na formę studiów

Na podstawie odpowiedzi na pytanie o *plany poszukiwania pracy na terenie województwa podkarpackiego w ciągu najbliższych 3 miesięcy* określono m.in. odsetek osób

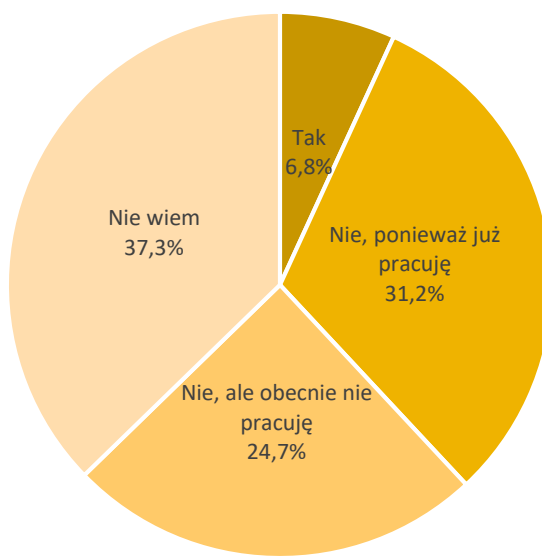
pracujących² w momencie realizacji badania. Z uwagi na bardzo niewielkie liczebności w przypadku części kierunków studiów z analizy wyłączono kierunki w przypadku, których w badaniu wzięło udział pięć lub mniej osób. Analiza przeprowadzona dla poszczególnych kierunków studiów wykazała, że najwyższy odsetek pracujących odnotowano wśród absolwentów *pielęgniarstwa* – 52,9% z nich nie zamierzało szukać pracy, ponieważ już posiadało zatrudnienie (w badaniu przeprowadzonym rok wcześniej było to 59,0%). Na kolejnych, pod względem odsetka pracujących, miejscach uplasowali się absolwenci *mechatroniki* (48,5%), *inżynierii produkcji* (42,9%) oraz *sztuk wizualnych* (41,9%). Niski odsetek pracujących absolwentów wystąpił w przypadku *historii* (4,8%), *fizyki* (5,7%) oraz *biotechnologii* (5,9%). W porównaniu z poprzednimi edycjami badania wyraźnie zaznacza się podział na kierunki studiów sprzyjające i nie sprzyjające zatrudnieniu. Zarówno w przypadku jednej jak i drugiej grupy kierunków, porównując kolejne lata, widoczne są niewielkie zmiany odsetka zatrudnionych absolwentów, zaś największe fluktuacje procentowe obserwuje się w przypadku niskiej liczebności próby i relatywnie „nowych” kierunków studiów.

² Należy jednak pamiętać, iż prezentowane dane dotyczą osób, które w odpowiedzi na pytanie 10.2 wskazały, że już pracują. W żaden sposób dane te nie odnoszą się do jakości pracy, formy zatrudnienia, zgodności wykonywanej pracy z uzyskanym wykształceniem/ukończonym kierunkiem studiów czy satysfakcji z posiadanego zatrudnienia.

Wykres 22 Studenci deklarujący wykonywanie pracy w momencie badania

Działania związane z poszukiwaniem pracy w ciągu najbliższych 3 miesięcy na terenie innych województw planowało podjąć 6,8% uczestników badania (spadek R/R o 1,8 p.p.). Aż 37,3% respondentów nie potrafiło odpowiedzieć na pytanie, czy będą poszukiwać pracy poza województwem podkarpackim, a 55,9% odrzucało taką możliwość (wzrost R/R o 3,0 p.p.). W grupie osób, które nie planowały poszukiwania pracy na terenie innych województw ponad połowa (31,2%) uzasadniała swoją decyzję posiadaniem już zatrudnienia, a pozostali (24,7%) nie planowała podjąć pracy poza Podkarpaciem pomimo braku zatrudnienia.

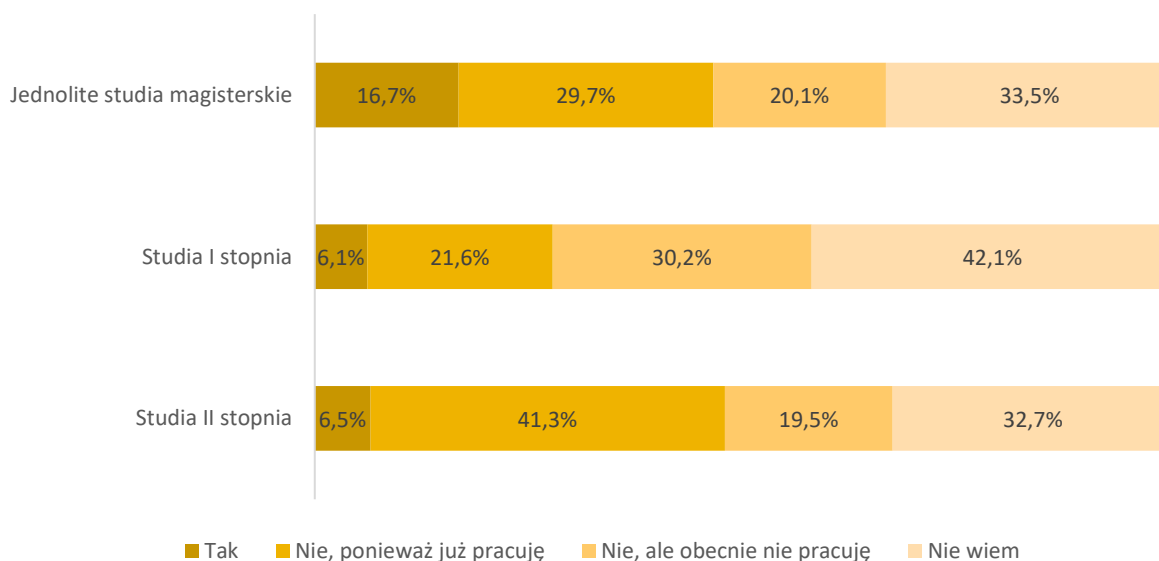

Wykres 23 Chęć poszukiwania pracy na terenie innego województwa w ciągu najbliższych 3 miesięcy

Płeć ma wpływ na podjęcie decyzji o poszukiwaniu pracy poza Podkarpaciem – odsetek kobiet wyrażających wolę podjęcia pracy w ciągu najbliższych 3 miesięcy na terenie innego województwa wynosił 6,3%, a wśród mężczyzn było to 8,7%. Dla obu płci uzyskano zbliżony odsetek osób niezdecydowanych, wynoszący nieznacznie ponad 37%. Odsetek kobiet nie planujących poszukiwania pracy na terenie innego niż podkarpackie województwa wynosił 56,4%, a wśród mężczyzn 54,2%. Wśród powodów nieposzukiwania zatrudnienia minimalnie większy odsetek mężczyzn (32,9%) niż kobiet (30,7%) wskazał na posiadane już zatrudnienie.

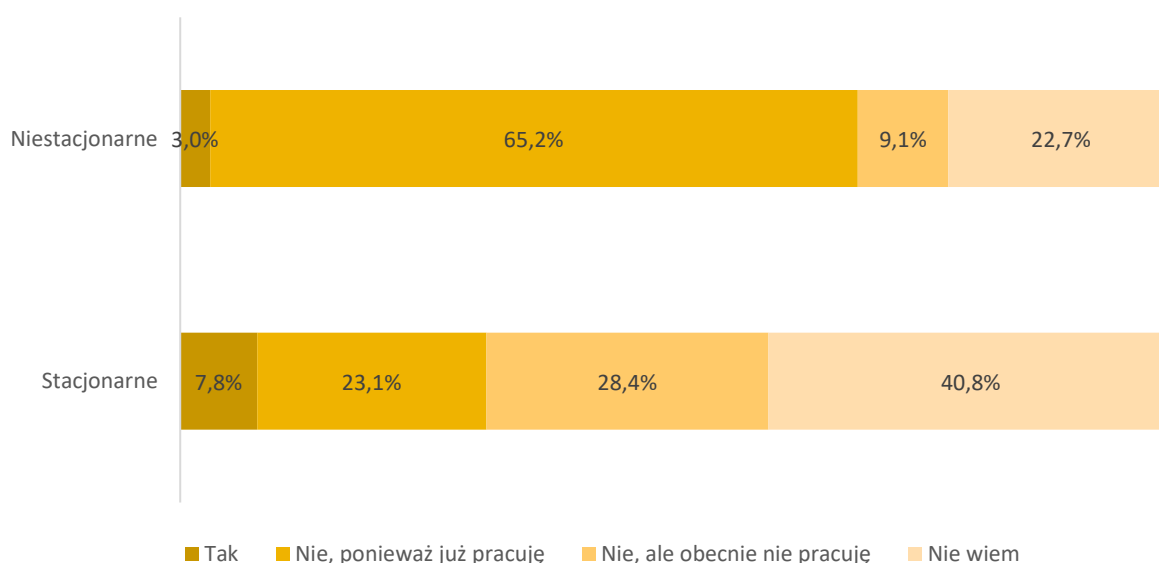
W ciągu najbliższych 3 miesięcy poza województwem podkarpackim pracy planowało poszukiwać 16,7% absolwentów studiów jednolitych magisterskich. W pozostałych kategoriach odsetek deklarowanych chęci podjęcia pracy w innych województwach był niższy i wynosił 6,5% w przypadku studiów II stopnia i 6,1% w przypadku studiów I stopnia. Brak chęci podjęcia pracy w innych województwach w ciągu najbliższych 3 miesięcy najczęściej wskazywali absolwenci studiów magisterskich uzupełniających (60,8%), w tym 41,3% z powodu posiadania zatrudnienia. Wśród absolwentów studiów I stopnia pracy poza województwem nie chciało poszukiwać 51,6% badanych (w tym 21,7% z powodu posiadania zatrudnienia), zaś wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich pracy poza województwem nie zamierzało poszukiwać 49,8% respondentów, w tym 29,7% ponieważ są

już zatrudnieni. Warto zauważyć, że niezależnie od rodzaju studiów, we wszystkich grupach spadła skłonność do poszukiwania zatrudnienia poza województwem podkarpackim.

Wykres 24 Chęć podjęcia pracy w innym województwie ze względu na rodzaj studiów

Deklaracje uczestników badania dotyczące poszukiwania pracy poza województwem podkarpackim w ciągu najbliższych 3 miesięcy okazały się zróżnicowane w zależności od formy ukończonych studiów. Wśród respondentów ze studiów niestacjonarnych 74,3% nie planowało szukać pracy w innych województwach, z czego 65,2% swoją decyzję uzasadniało wykonywaną już pracą zawodową. Wśród studentów, którzy ukończyli studia stacjonarne odsetek absolwentów odrzucających możliwości pracy poza Podkarpackiem wynosił 51,5%, choć większość z nich (28,4%) nie była w czasie realizacji badania zatrudniona.

Wykres 25 Chęć poszukiwania pracy na terenie innego województwa ze względu na formę studiów

Uczestnicy badania, którzy zadeklarowali, że po zakończeniu studiów będą poszukiwali pracy poza województwem podkarpackim, najczęściej wskazywali na sąsiednie województwa małopolskie i lubelskie, a także mazowieckie. Wśród potencjalnych kierunków migracji zdecydowanie dominuje województwo małopolskie, gdzie w poszukiwaniu pracy chciałoby wyjechać 51,6% osób, które w ogóle rozważyły opuszczenie Podkarpacia w celu znalezienia pracy w innej części kraju. Wyjazd do województwa lubelskiego planowało 23,2% respondentów, zaś do mazowieckiego – 13,9%. Do województwa dolnośląskiego chciałoby wyjechać 7,2% respondentów, zaś 5,2% respondentów deklarowało gotowość wyjazdu do województwa świętokrzyskiego. Poszukiwanie pracy w województwie pomorskim i wielkopolskim planuje po 3,5% respondentów, a w województwie śląskim 3,2%. Odsetek wskazań na pozostałe województwa kształtował się na poziomie 2,3%, zaś nie wskazane przez żadnego z respondentów województwa, to: opolskie, podlaskie, warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie.

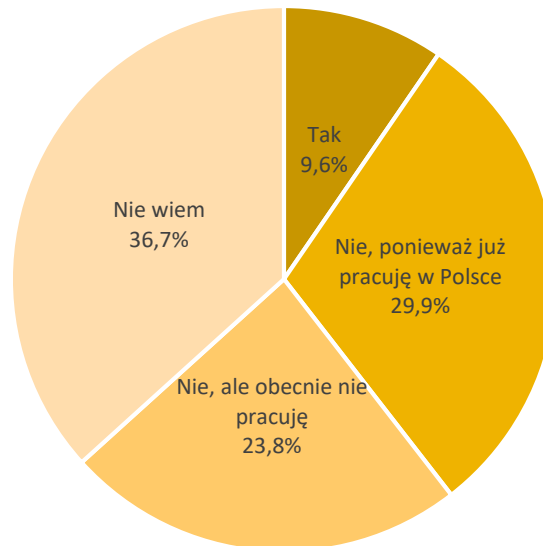
N=345	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
małopolskie	178	45,6%	51,6%
lubelskie	80	20,5%	23,2%
mazowieckie	48	12,3%	13,9%
dolnośląskie	25	6,4%	7,2%
świętokrzyskie	18	4,6%	5,2%
pomorskie	12	3,1%	3,5%
wielkopolskie	12	3,1%	3,5%
śląskie	11	2,8%	3,2%
zachodniopomorskie	3	0,8%	0,9%
lubuskie	2	0,5%	0,6%
łódzkie	1	0,3%	0,3%
wszystkie	2	0,5%	0,6%
Ogółem	390	100,0%	113,0%

Tabela 10 Województwo, w którym uczestnicy badania planują poszukiwać pracy

Występująca w tabeli powyżej różnica pomiędzy procentowaniem w stosunku do ilości odpowiedzi i obserwacji (absolwentów), wynika z tego, że część uczestników badania wskazała więcej niż jedną odpowiedź.

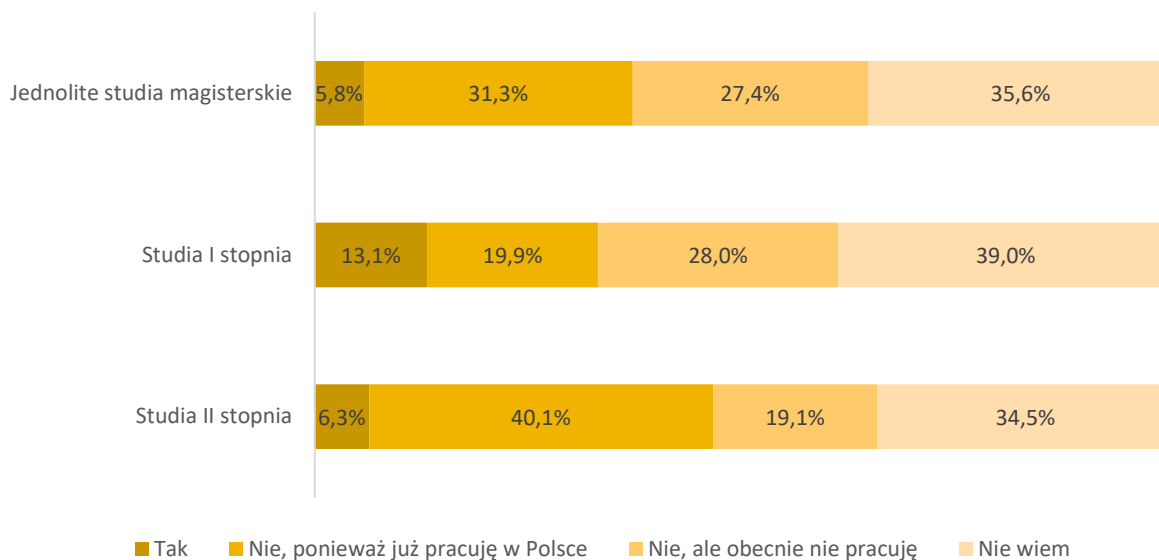
Możliwość podjęcia w najbliższym czasie zatrudnienia za granicą rozważało 9,6% (spadek R/R 2,7 p.p.) uczestników badania. Pozostali respondenci albo nie wiedzieli jeszcze, czy w ciągu najbliższych 3 miesięcy wyjadą za granicę w celu poszukiwania pracy (36,7%) albo

całkowicie odrzucali taką możliwość (53,7%), niezależnie od tego, czy mieli pracę w Polsce (29,9%), czy też nie pracowali (23,8%). Uzyskane wyniki są w praktyce są dość podobne do uzyskanych w zeszłorocznej edycji badania.

Wykres 26 Chęć wyjazdu na granicę w celu poszukiwania pracy

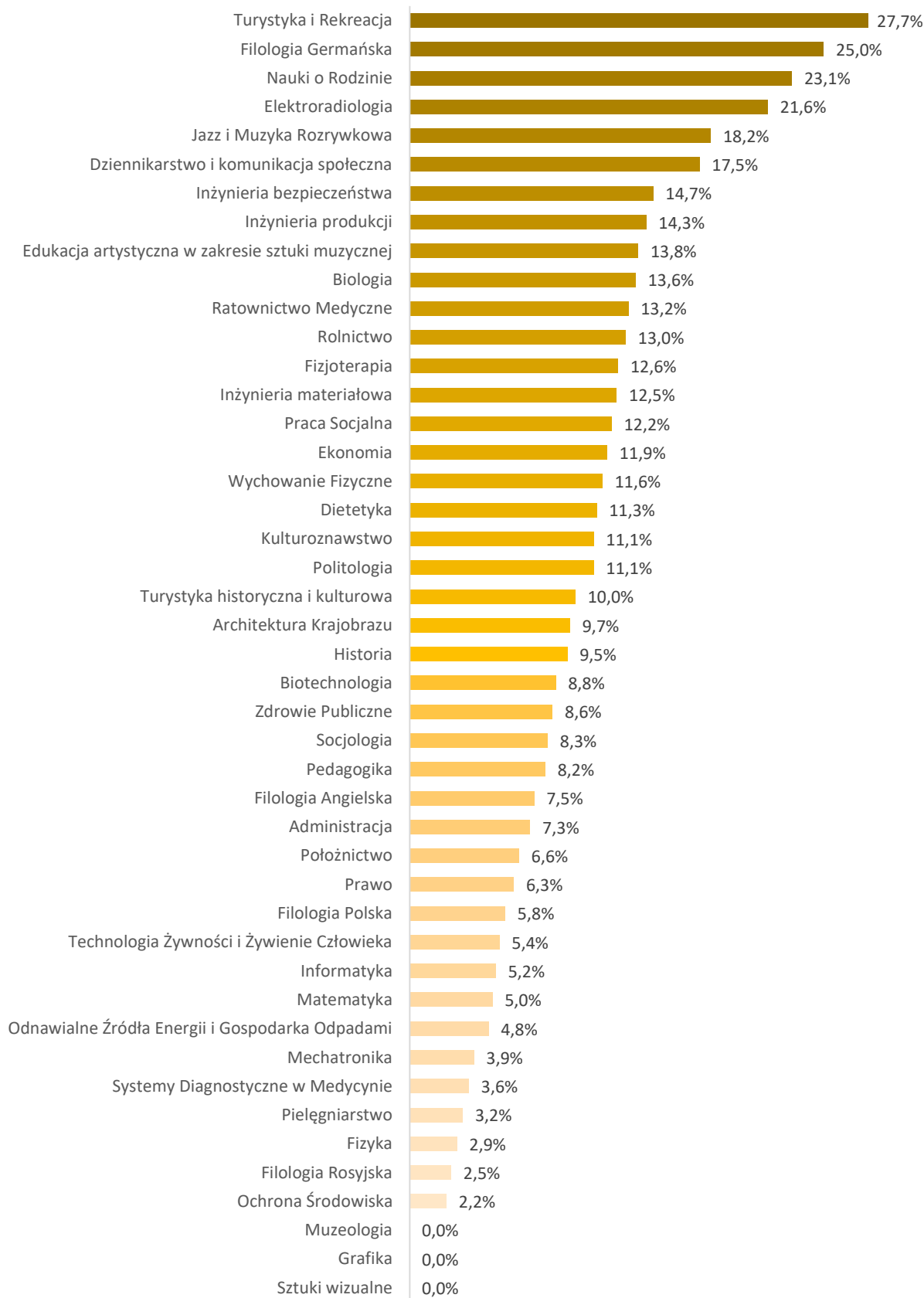
Płeć nie miała wpływu na decyzje absolwentów odnośnie możliwości poszukiwania pracy za granicą. Możliwość zarobkowego wyjazdu z Polski rozważało 10,3% mężczyzn i 9,4% kobiet. W przypadku rodzaju studiów, na tle pozostałych kategorii wyróżniali się absolwenci studiów I stopnia (licencjackich / inżynierskich), z których 13,1% miało w planie wyjazd zarobkowy za granicę w ciągu najbliższych 3 miesięcy. W pozostałych grupach odsetek ten był wyraźnie niższy - wśród absolwentów uzupełniających studiów magisterskich wynosił 6,3%, zaś wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich 5,8%. Duża grupa respondentów nie potrafiła odpowiedzieć na pytanie o plany podjęcia pracy za granicą, przy czym w zależności od rodzaju studiów odsetek ten wahał się pomiędzy 39,0%, wśród absolwentów studiów I stopnia, do 34,5% wśród respondentów, którzy ukończyli studia II stopnia. Brak planów związanych z wyjazdem zagranicznym w celu znalezienia pracy zadeklarowało 53,7% uczestników badania (w tym 29,9% osób obecnie nie pracujących), jednak odsetek ten był różny w poszczególnych grupach. Brak planów związanych z wyjazdem za granicę w celu poszukiwania pracy zadeklarowało 58,7% absolwentów jednolitych studiów magisterskich (w tym 28,0% aktualnie niepracujących), 59,2% absolwentów studiów uzupełniających magisterskich (w tym 19,1% nie pracujących) oraz jedynie 47,8% badanych absolwentów studiów I stopnia (w tym 28,0% aktualnie nie pracujących). Co ciekawe, skłonność do wyjazdów zagranicznych zmniejszyła się w stosunku do poprzedniej edycji badania, we wszystkich, wyróżnionych ze względu na rodzaj studiów grupach.

Wykres 27 Chęć wyjazdu na granicę w celu poszukiwania pracy ze względu na rodzaj studiów

Forma studiów miała wpływ na planowane wyjazdy zagraniczne w celu znalezienia pracy. W ciągu najbliższych 3 miesięcy jedynie 4,0% absolwent studiów niestacjonarnych oraz 10,9% absolwentów studiów stacjonarnych rozważało możliwość poszukiwania pracy poza Polską. W zależności od formy studiów różnił się również odsetek respondentów wykluczających wyjazd za granicę w celu znalezienia pracy. W przypadku absolwentów studiów niestacjonarnych wyjazd wykluczyło 72,2% respondentów, wśród których 8,4% nie pracowało zawodowo, zaś wśród absolwentów studiów stacjonarnych możliwość wyjazdu wykluczyło 49,3% ankietowanych, w tym 27,5% nie posiadało pracy w Polsce.

W okresie 3 miesięcy od daty realizacji badania pracy za granicą najczęściej zamierzali poszukiwać absolwenci turystyki i rekreacji (27,7%), filologii germańskiej (25,0%), a także nauki o rodzinie (23,1%). W porównaniu z badaniem przeprowadzonym rok wcześniej widoczna jest niska skłonność absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego do poszukiwania pracy poza granicami Polski. Tylko w przypadku kierunku turystyka i rekreacja odsetek planujących wyjazd sięgał 1/3 absolwentów, w pozostałych przypadkach było to maksymalnie około 1/4 respondentów. Z analizy wyłączono kierunki, w przypadku których w badaniu wzięło udział mniej niż 5 absolwentów. Warto zauważyć, że w obecnej edycji badania w przypadku 3 kierunków studiów żaden z uczestników badania nie miał w planie zarobkowego wyjazdu zagranicznego, zaś rok wcześniej sytuacja taka dotyczyła 7 kierunków kształcenia. Lista kierunków, których absolwenci są skłonni lub nie do poszukiwania pracy poza granicami Polski praktycznie nie zmieniła się, nastąpiły jedynie niewielkie przesunięcia.

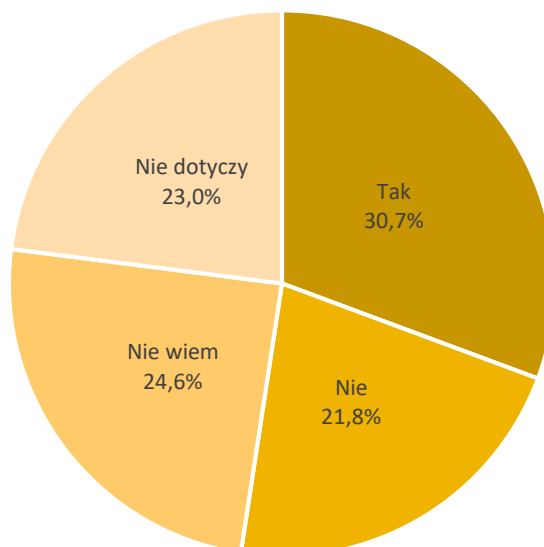
Wykres 28 Chęć wyjazdu na granicę w celu poszukiwania pracy ze względu na rodzaj kierunku studiów

W obecnej edycji badania respondenci rozważający wyjazd za granicę w poszukiwaniu pracy zarobkowej jako kraj emigracji najczęściej wskazywali Niemcy (31,4%; +0,4 p.p.) podczas, gdy w poprzednim roku była to Wielka Brytania (25,2%). Prawdopodobną przyczyną spadku popularności Wielkiej Brytanii jako kierunku emigracji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego jest zbliżający się Brexit. Kolejnym istotnym kierunkiem migracji zarobkowej była Holandia (24,9%), która podobnie jak w poprzednich latach, znalazła się na trzecim miejscu wśród kierunków emigracji zarobkowej. Na kolejnych miejscach wymieniano Francję (8,5%), a także Norwegię (5,4%), Belgię (4,9%) oraz Stany Zjednoczone Ameryki (3,1%). Pozostałe kraje uzyskały po mniej niż 3% wskazań. Respondenci tegorocznej edycji badania wymienili podobną jak w roku ubiegłym liczbę krajów planowanej emigracji zarobkowej. Na liście kierunków planowanej emigracji znalazło się mniej niż w latach poprzednich krajów egzotycznych i odległych. Po wskazywanych w poprzednich latach planach poszukiwania pracy w Korei Północnej, Kanadzie, Australii, Nowej Zelandii czy Meksyku, w obecnej edycji badania jedynymi krajami spoza Europy były USA oraz Egipt.

N=389	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Niemcy	122	27,0%	31,4%
Wielka Brytania	98	21,7%	25,2%
Holandia	97	21,5%	24,9%
Francja	33	7,3%	8,5%
Norwegia	21	4,6%	5,4%
Belgia	19	4,2%	4,9%
USA	12	2,7%	3,1%
Szwajcaria	11	2,4%	2,8%
Dania	6	1,3%	1,5%
Islandia	6	1,3%	1,5%
Irlandia	5	1,1%	1,3%
Szwecja	4	0,9%	1,0%
Austria	3	0,7%	0,8%
Grecja	3	0,7%	0,8%
Hiszpania	3	0,7%	0,8%
Czechy	2	0,4%	0,5%
Ukraina	2	0,4%	0,5%
Włochy	2	0,4%	0,5%
Egipt	1	0,2%	0,3%
Malta	1	0,2%	0,3%
Słowacja	1	0,2%	0,3%
Ogółem	452	100,0%	116,2%

Tabela 11 Kraj, w którym uczestnicy badania planują poszukiwać pracy. Procenty nie sumują się do 100%, ze względu na możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi. W kolumnie „Procent obserwacji” uwzględniono wszystkie wymienione kraje.

Plany absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego związane z nabyciem statusu osoby bezrobotnej okazały się dość zróżnicowane. W przypadku nieznaalezienia pracy w ciągu najbliższych 3 miesięcy 30,7% uczestników badania zamierzało zarejestrować się jako osoba bezrobotna we właściwym urzędzie pracy (co ciekawe, w ubiegłorocznej edycji badania było to o 3,0 p.p. więcej, zaś dwa lata wcześniej było to więcej o kolejne 3,3 p.p.). Brak planu rejestracji w urzędzie pracy zadeklarowało 21,8% badanych. Pozostali uczestnicy badania albo wybierali odpowiedź *nie wiem* (24,6%) albo ta możliwość ich nie dotyczyła (23,0%). Wśród tych, których pytanie nie dotyczyło, znajdowały się zarówno osoby obecnie pracujące czy prowadzące działalność gospodarczą (19,2%), jak i pobierające np. rentę rodzinną (1,7%) czy są już zarejestrowane w urzędzie pracy (2,1%).

Wykres 29 Chęć rejestracji jako osoba bezrobotna we właściwym urzędzie pracy

W przypadku nie znalezienia pracy w ciągu najbliższych 3 miesięcy 28,5% mężczyzn i 31,3% kobiet planowało dokonać rejestracji w urzędzie pracy, natomiast przeciwnikami rejestracji w Urzędzie Pracy było odpowiednio 23,5% mężczyzn i 21,2% kobiet.

	Płeć		Ogółem
	Mężczyzna	Kobieta	
Tak	28,5%	31,3%	30,7%
Nie	23,5%	21,2%	21,8%
Nie dotyczy – jestem już zarejestrowany(a) w urzędzie pracy	2,3%	2,0%	2,1%
Nie dotyczy – obecnie pracuję/prowadzę działalność gospodarczą	21,2%	18,6%	19,2%
Nie dotyczy – nie mogę się zarejestrować w urzędzie pracy, ponieważ pobieram rentę rodzinną, itp.	1,7%	1,7%	1,7%
Nie wiem	22,8%	25,2%	24,6%

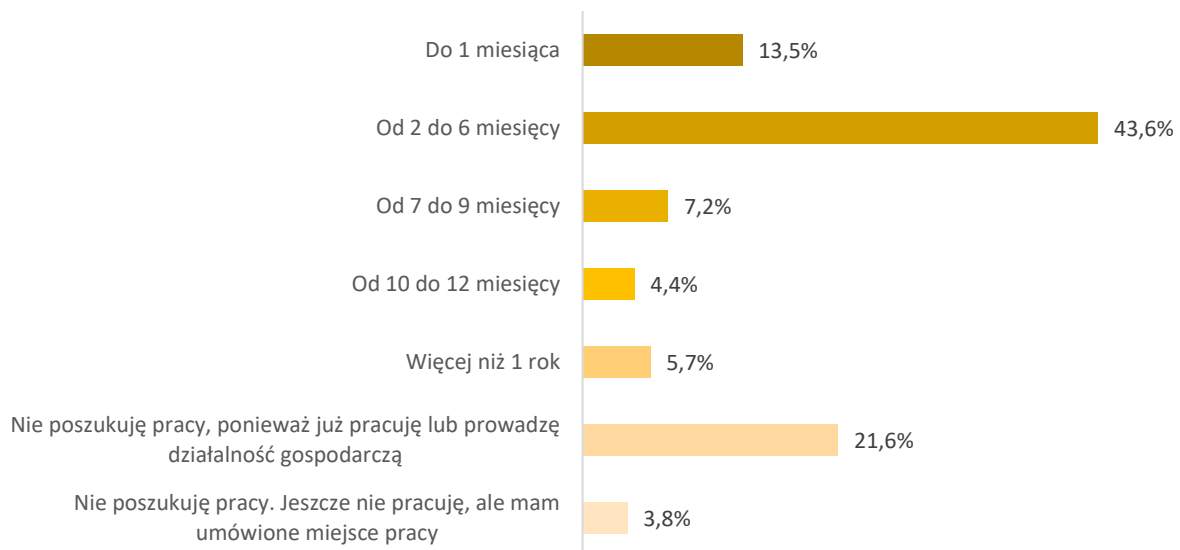
Tabela 12 Chęć rejestracji jako osoba bezrobotna we właściwym urzędzie pracy ze względu na płeć

Odmienne strategie dotyczące rejestracji w Urzędzie Pracy prezentowali absolwenci poszczególnych rodzajów studiów. Rejestrację w urzędzie pracy planowało 40,3% absolwentów jednolitych studiów magisterskich oraz 37,7% absolwentów studiów II stopnia, podczas gdy w przypadku absolwentów studiów I stopnia (licencjackich/inżynierskich) było to tylko 22,9%.

Również studenci, którzy ukończyli odmienne formy studiów różnili się w swoich planach odnośnie rejestracji w Urzędzie Pracy. W przypadku absolwentów studiów stacjonarnych odsetek osób rozważających rejestrację jako osoby bezrobotne wynosił 33,5%, podczas gdy wśród absolwentów studiów niestacjonarnych był niemal o kilkanaście punktów procentowych niższy (18,4%). Różnica ta wynikała najprawdopodobniej ze zróżnicowanej

sytuacji zawodowej absolwentów – wśród absolwentów studiów niestacjonarnych pracę zawodową wykonywało 44,0% badanych, natomiast wśród absolwentów studiów stacjonarnych jedynie 13,4%. Bardzo duża rozbieżność występuje również w przypadku odpowiedzi *nie wiem*, na którą wskazało 10,5% absolwentów studiów niestacjonarnych oraz aż 27,9% studiów stacjonarnych.

Co czwarty (25,4%) uczestnik badania nie zamierzał poszukiwać pracy na pełen etat, ponieważ albo już pracował (21,6%) albo oczekiwał na rozpoczęcie umówionej pracy (3,8%). Pozostali ankietowani, pytani o przewidywany czas znalezienia zatrudnienia na etat, w zdecydowanej większości wskazywali na przedział czasowy od 2 do 6 miesięcy (43,6%), jednak liczne były również odpowiedzi, w których badani przewidywali, że znalezienie satysfakcjonującego zatrudnienia na pełen etat zajmie im mniej niż miesiąc (13,5%), od 7 do 9 miesięcy (7,2%), od 10 do 12 miesięcy (4,4%) lub więcej niż 1 rok (5,7%). Warto zauważyć, że w stosunku do wyników poprzedniej edycji badania odsetek skrajnych pesymistów skurczył się o 3,4 p.p., a w edycji sprzed dwóch lat spadek wyniósł 4,8 p.p. W stosunku do pomiaru przeprowadzonego przed rokiem przybyło respondentów sądzących, że znajdą satysfakcjonującą ich pracę w przeciągu 6 miesięcy, a ubyło osób sądzących, że zajmie to więcej czasu.

Wykres 30 Przewidywany czas znalezienia pracy na pełny etat

Przewidywania kobiet i mężczyzn odnośnie czasu potrzebnego na znalezienie odpowiedniej pracy na pełen etat były różne, przy czym mężczyźni byli nieco większymi optymistami. W obu grupach najczęściej wybierane były odpowiedzi *od 2 do 6 miesięcy*, zaś drugim najczęściej wskazywanym okresem potrzebnym na znalezienie pracy było *do 1 miesiąca*. Odsetek kobiet uważających, że znalezienie pracy zajmie im więcej niż pół roku wyniósł 19,3%, podczas gdy wśród mężczyzn było to 11,2%. Równocześnie należy zwrócić uwagę na wyraźny spadek oczekiwanego przez absolwentów czasu na znalezienie pracy. Pomimo pandemii COVID – 19 absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego są optymistami

i uważają, że znalezienie satysfakcjonującej pracy zajmie im zdecydowanie mniej czasu niż absolwentom dwóch poprzednich roczników. Zaobserwowane zmiany są istotne statystycznie i świadczą o wzroście optymizmu absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w zakresie sytuacji na rynku pracy i możliwości znalezienia pracy.

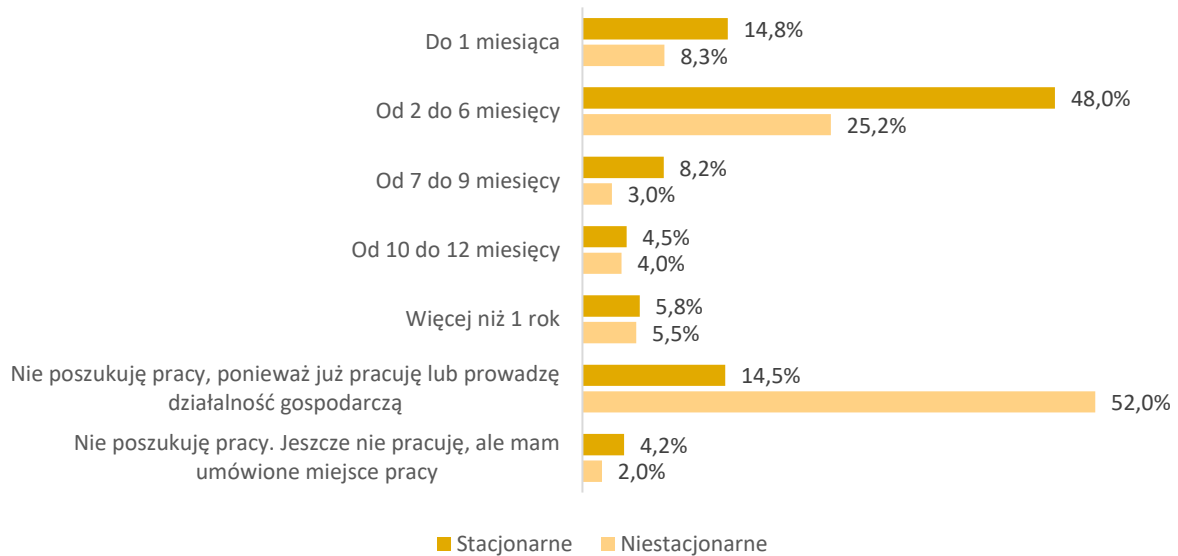

Wykres 31 Przewidywany czas znalezienia pracy na pełny etat ze względu na płeć

W zależności od ukończonego rodzaju studiów respondenci wskazywali różne okresy czasu potrzebne na znalezienie satysfakcjonującej, pełnoetatowej pracy. We wszystkich kategoriach najczęściej osób wskazywało, że znalezienie pracy potrwa *od 2 do 6 miesięcy*, a odsetek ten wahał się od 40,2% w przypadku absolwentów studiów II stopnia do 46,7% w przypadku absolwentów studiów I stopnia i 45,5% wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Odsetek osób uważających, że znalezienie pracy zajmie im więcej niż rok również różnił się w analizowanych grupach i wahał się od 3,8% wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich do 6,4% wśród absolwentów studiów I stopnia i 5,3% w przypadku absolwentów studiów II stopnia. W przypadku czasu niezbędnego na znalezienie satysfakcjonującej pracy największymi optymistami okazali się być absolwenci studiów I stopnia, których 62,5% uważa, że zajmie im to poniżej pół roku. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek ten wyniósł 59,8%, zaś wśród absolwentów studiów II stopnia 51,3%.

Uczestnicy badania, którzy ukończyli różne formy studiów różnie oceniali czas niezbędny na znalezienie pracy. Zasadnicza różnica dotyczyła odsetka osób nie poszukujących pracy z powodu już posiadanego zatrudnienia – wśród absolwentów studiów stacjonarnych odsetek ten wynosił 14,5%, natomiast wśród absolwentów studiów niestacjonarnych był ponad trzykrotnie wyższy i wynosił 52,0%. Drugą istotną różnicą ze względu na formę studiów była częstotliwość wyboru odpowiedzi *od 2 do 6 miesięcy*. Taki czas na poszukiwanie dobrej pracy przewidywało 48,0% absolwentów studiów stacjonarnych i jedynie 25,2% absolwentów studiów niestacjonarnych. Można domniemywać, że aktywni na rynku pracy absolwenci

studiów niestacjonarnych pracę znaleźli przed lub w czasie studiów (na co wskazują dane). Po wykluczeniu z analizy odpowiedzi związanych z *nie poszukiwaniem pracy*, okazało się, że różnice w oczekiwanym czasie potrzebnym na znalezienie pracy ze względu na formę studiów są nieznaczne, a jedyne istotne różnice dotyczą odsetka osób zatrudnionych w chwili realizacji badania.

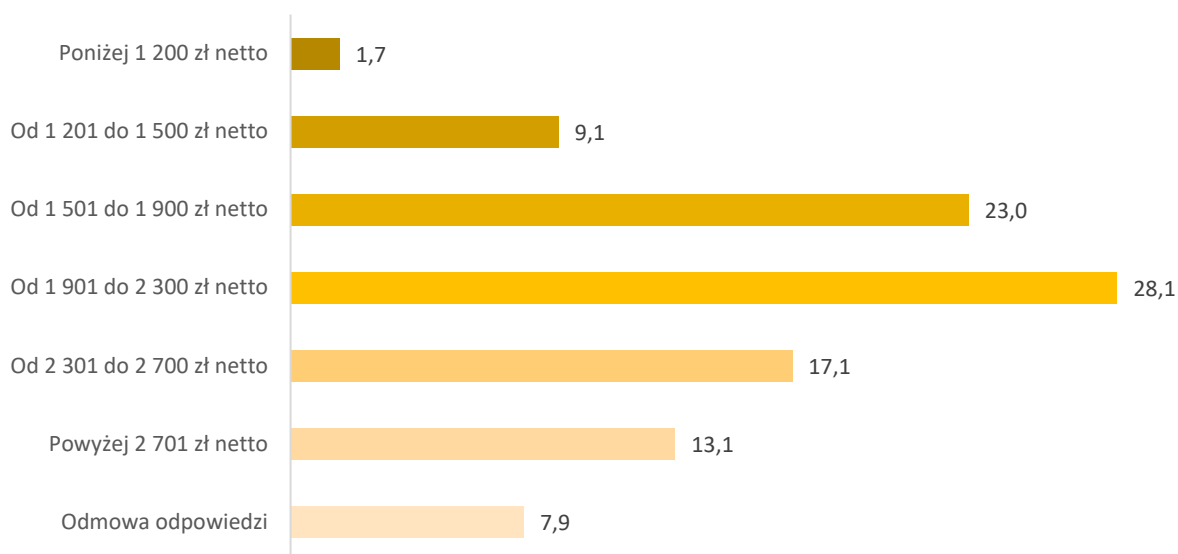
Wykres 32 Przewidywany czas znalezienia pracy na pełny etat ze względu na formę studiów

W ostatnim pytaniu ankiety uczestnicy badania zostali poproszeni o oszacowanie przewidywanej wysokości zarobków, na jakie mogą liczyć podejmując zatrudnienie po ukończeniu studiów³.

Najczęściej wskazywanym przedziałem zarobków był *od 1901 do 2300 zł* – na ten przedział wskazało 28,1% respondentów. Drugim najczęściej wskazywanym przedziałem okazał się przedział *od 1501 do 1900 zł* z 23,0% wskazań. Zarobki na poziomie *poniżej 1200 zł* przewidywało/uzyskiwało jedynie 1,7% respondentów (w poprzednim badaniu było to 3,5%, a przed dwoma laty 6,0%). Zarobków wyższych niż 2300 zł oczekiwało łącznie 30,1% uczestników badania (w poprzednim badaniu było to 16,5%, co oznacza gigantyczny wzrost o 13,6 p.p. Aż 13,1% respondentów sądziło, że będzie zarabiać *powyżej 2701 zł*. W porównaniu z dwiema poprzednimi edycjami badania wyraźnie widoczna jest tendencja wzrostowa oczekiwanych przez absolwentów zarobków. Zmiany te potwierdza również kurczący się wyraźnie odsetek respondentów spodziewających się zarobków na poziomie 1500 zł/netto i mniej. W ubiegłorocznej edycji badania stanowili oni 22,6%, przed dwoma laty aż 35,6%, zaś

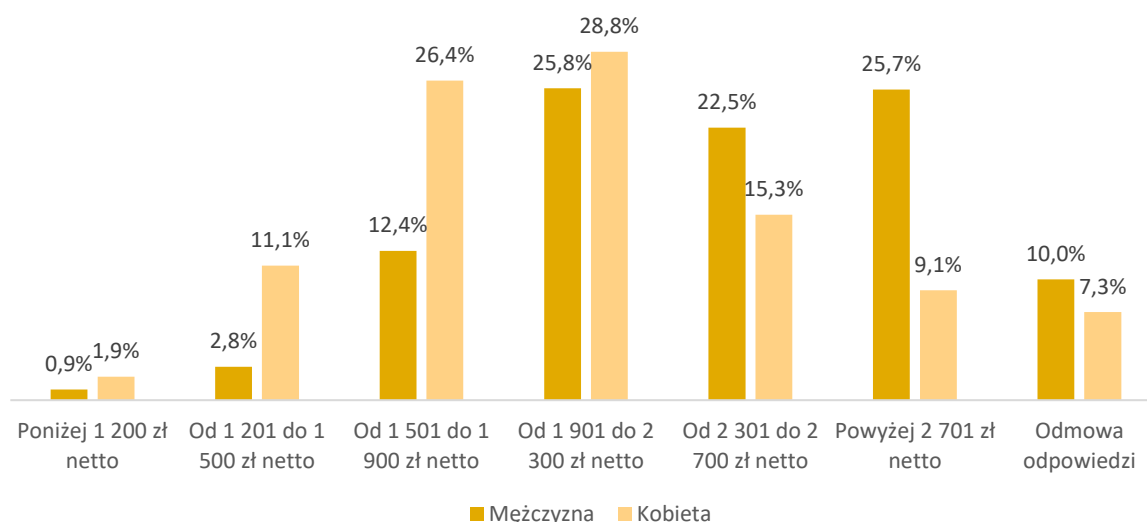
³ Należy pamiętać, że uwagi na formułę pytania (Ile Pana(i) zdaniem będzie Pan(i) zarabiał(a) po ukończeniu studiów? Jeśli Pan (i) obecnie pracuje proszę zaznaczyć wysokość otrzymywanego wynagrodzenia netto (na rękę)) uzyskane dane nie pozwalają w żaden sposób ocenić, czy odpowiedzi respondentów dotyczą obecnych dochodów czy też oczekiwań po ukończeniu studiów. Trudno też ocenić, czy ukończenie studiów wpływa na oczekiwania finansowe absolwentów (możliwa jest sytuacja, gdy ktoś obecnie osiąga dochody na poziomie np. 2 000 zł netto, ale przewiduje, że po ukończeniu studiów wzrosną one do poziomu 2 500 zł netto).

w tegorocznej jedynie 10,8% - spadek wskaźnika o 11,8 p.p. rok do roku oraz 24,8 p.p. w ciągu dwóch lat należy uznać za bardzo silny sygnał zachodzących zmian i to pomimo wystąpienia pandemii COVID-19 w 2020 roku.

Wykres 33 Przewidywana wysokość zarobków po ukończeniu studiów

Analiza odpowiedzi na pytanie o przewidywaną wysokość zarobków w zależności od płci uczestników badania pozwala potwierdzić obserwowaną wcześniej tendencję, do oczekiwania wyższego wynagrodzenia przez mężczyzn niż przez kobiety. W trzech najniższych przedziałach dochodów, czyli do 1900 zł znalazło się aż 39,5% kobiet (spadek R/R 20,9 p.p.) i jedynie 16,0% mężczyzn (o 16,8 p.p. mniej niż rok wcześniej).

Wykres 34 Przewidywana wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na płeć

Analiza odpowiedzi uczestników badania wskazuje, że najwyższe oczekiwania finansowe po zakończeniu nauki mają absolwenci jednolitych studiów magisterskich – 35,9%

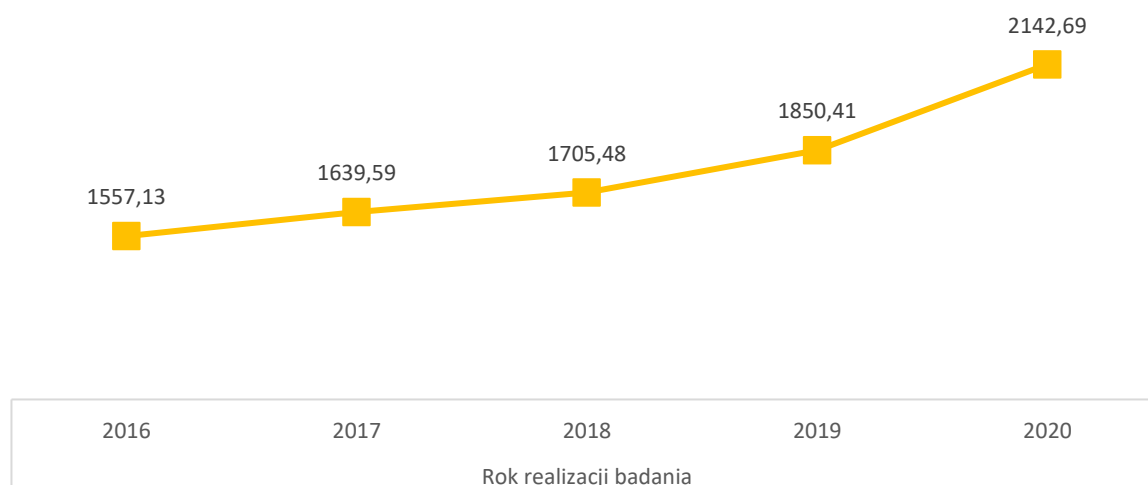
z nich liczyło na zarobki na poziomie powyżej 2 301 zł, w tym aż 17,2% uważało, że przekroczone kwotę 2 701 zł. W przypadku absolwentów studiów II stopnia zarobków powyżej 2 301 zł oczekiwało 32,8% respondentów, wśród których 13,8% sądziło, że będzie to więcej niż 2 700 zł. Podobnego poziomu zarobków oczekiwali absolwenci studiów I stopnia, 27,9% z nich przewidywało wynagrodzenie przekraczające 2 301 zł, a 11,9% zakładało zarobki na poziomie minimum 2 701 zł. Zależnie od rodzaju studiów odsetek respondentów spodziewających się dochodów niższych niż 1 200 zł był marginalny i oscylował od 1,0% dla studiów jednolitych magisterskich do 2,3% dla studiów I stopnia.

	Rodzaj studiów		
	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Jednolite magisterskie
Poniżej 1 200 zł netto	2,3%	1,2%	1,0%
Od 1 201 do 1 500 zł netto	11,1%	6,9%	10,0%
Od 1 501 do 1 900 zł netto	25,3%	21,5%	15,8%
Od 1 901 do 2 300 zł netto	27,5%	28,7%	28,2%
Od 2 301 do 2 700 zł netto	16,0%	18,0%	18,7%
Powyżej 2 701 zł netto	11,9%	13,8%	17,2%
Odmowa odpowiedzi	6,0%	9,8%	9,1%

Tabela 13 Przewidywana wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na rodzaj studiów

Niezależnie od formy studiów uczestnicy badania przewidywali podobny poziom wynagrodzenia, w przypadku obu form studiów największy odsetek respondentów spodziewał się wynagrodzenia w przedziale od 1901 do 2300 zł (stacjonarne 29,0% a niestacjonarne 24,3%). Największa różnica ze względu na formę studiów dotyczyła odsetka odmów odpowiedzi – wynosił on 6,4% wśród absolwentów studiów stacjonarnych i aż 14,6% wśród absolwentów studiów niestacjonarnych. Podsumowując należy stwierdzić, że forma studiów ma jedynie marginalny wpływ na wysokość otrzymywanego lub oczekiwanego wynagrodzenia.

Analiza wysokości przewidywanego wynagrodzenia po ukończeniu studiów została przeprowadzona również w oparciu o średnią arytmetyczną. Do analizy średniej przyjęto środek przedziałów (tj. 1 350 zł, 1 700 zł, 2 100 zł i 2 500 zł). W przypadku przedziału pierwszego - poniżej 1200 zł netto przyjęto wartość 600 zł, zaś w przypadku przedziału szóstego - powyżej 2 700 zł netto przyjęto wartość 3 300 zł (2 700 zł + 600 zł jak w przedziale 1). Nie brano pod uwagę odmów odpowiedzi traktując je jako braki danych.

Wykres 35 Wzrost oczekiwanego średniego wynagrodzenia w kolejnych edycjach badania

Obliczona w ten sposób średnia oczekiwana wysokość zarobków dla całej próby wyniosła 2142,69 i była wyższa niż średnia dla rocznika 2013/2014 wynosząca 1 557,13 zł, rocznika 2014/2015 wynoszącą 1 639,59 zł oraz rocznika 2015/2016 wynoszącą 1 705,48 zł i rocznika 2016/2017 wynoszącą 1 850,41). Oznacza to, że średnia oczekiwana przez absolwentów pensja w pięcioletniej perspektywie stale rośnie, a spodziewana w tegorocznym badaniu skala tego wzrostu jest większa niż w latach poprzednich.

Płeć	N	Średnia	Odchylenie standardowe
Mężczyzna	911	2449,84	624,929
Kobieta	2976	2048,67	570,228
Ogółem	3887	2142,69	607,677

Tabela 14 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na płeć

Analiza wysokości średnich pensji na jakie można liczyć po ukończeniu studiów w podziale na płeć, rodzaj i formę studiów potwierdza wcześniej wskazane zależności – niewielki wpływ formy studiów (wyższe oczekiwania absolwentów studiów niestacjonarnych), oraz wyższe oczekiwania finansowe mężczyzn i absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Mężczyźni liczyli na wynagrodzenie na poziomie 2 449,84 zł (w poprzednich latach było to odpowiednio 2 149,88 zł, 1 990,88 zł, 1 932,60 zł oraz 1 834,51 zł), kobiety zaś uważały, że będą zarabiały średnio o 401,16 zł mniej, czyli 2 048,67 zł (w poprzednich badaniach było to 1 765,18 zł, 1 625,86 zł, 1 559,31 zł oraz 1 477,49 zł). Warto zwrócić uwagę, że oczekiwana przez mężczyzn kwoty mają większy, niż w przypadku kobiet, rozrzut o czym świadczy wyższa wartość odchylenia standardowego.

Rodzaj studiów	N	Średnia	Odchylenie standardowe
Licencjackie/inżynierskie	1917	2087,87	611,044
Uzupełniające magisterskie	1780	2191,21	595,998
Jednolite magisterskie	190	2241,32	633,618
Ogółem	3887	2142,69	607,677

Tabela 15 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na rodzaj studiów

Najwyższego wynagrodzenia oczekiwali absolwenci jednolitych studiów magisterskich – przewidywali, że wyniesie ono 2 241,32 zł i było to więcej niż odnotowane w roku poprzednim 1 930,31 zł. Podobnie wyższe były oczekiwania absolwentów studiów I stopnia – w obecnej edycji badania było to 2087,87 (przed rokiem 1 836,01 zł) oraz studiów uzupełniających II stopnia – obecnie 2191,21 (przed rokiem 1 862,75 zł) stopnia.

W zależności od formy studiów respondenci przewidywali różny poziom wynagrodzenia – absolwenci studiów stacjonarnych oczekiwali 2125,71 zł (w poprzedniej edycji badania 1 837,64 zł), zaś niestacjonarnych 2 221,10 zł (przed rokiem było to 1914,98 zł). Warto zauważyć, że w poprzedniej edycji różnica w badaniach oczekiwanych zarobkach ze względu na formę studiów wynosiła 77,34 zł, natomiast w tym roku jest większa (95,39 zł).

Forma studiów	N	Średnia	Odchylenie standardowe
Stacjonarne	3195	2125,71	605,61
Niestacjonarne	692	2221,10	611,46
Ogółem	3887	2142,69	607,68

Tabela 16 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na formę studiów

Na najwyższe zarobki po ukończeniu studiów liczyli przede wszystkim absolwenci kierunków *technicznych*, z przodującymi w oczekiwaniach finansowych *mechatroniki* (2 691,86 zł), *informatyki* (2 672,14 zł) i *inżynierii produkcji* (2 557,14 zł). Wysokie wynagrodzenia przewidywali również absolwenci *rolnictwa* (2 502,50 zł) i *inżynierii materiałowej* 2 456,56 zł. Najniższych zarobków oczekiwali absolwenci kierunków: *nauka o rodzinie* 1 719,23 zł, *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* 1 840,00 zł i *archeologia* 1 850,00 zł. Relatywnie niskich zarobków, nieznacznie przekraczających granicę 1 860 złotych „na rękę”, spodziewali się również absolwenci *kulturoznawstwa* i *pracy socjalnej*.

Kierunek	N	Średnia	Odchylenie standardowe
Mechatronika	86	2691,86	566,977
Informatyka	70	2672,14	617,242
Inżynieria produkcji	7	2557,14	538,074
Rolnictwo	20	2502,50	644,098
Inżynieria materiałowa	61	2456,56	622,058
Pielęgniarstwo	154	2451,30	643,036
Systemy Diagnostyczne w Medycynie	26	2380,77	631,043
Wychowanie Fizyczne	242	2369,63	663,463
Filozofia	3	2366,67	230,940
Odnawialne Źródła Energii i Gospodarka Odpadami	20	2365,00	747,117
Inżynieria bezpieczeństwa	32	2364,06	594,902
Biotechnologia	31	2337,10	582,662
Fizyka	33	2334,85	644,991
Instrumentalistyka	2	2300,00	282,843
Muzeologia	6	2300,00	551,362
Turystyka historyczna i kulturowa	10	2300,00	432,049
Politologia	17	2270,59	607,777
Prawo	175	2259,71	648,976
Położnictwo	93	2255,38	634,706
Ratownictwo Medyczne	52	2210,58	538,911
Filologia Germańska	82	2209,15	613,587
Architektura Krajobrazu	27	2205,56	461,672
Turystyka i Rekreacja	63	2170,63	694,253
Filologia Angielska	164	2160,67	610,887
Ekonomia	445	2151,57	566,688
Sztuki wizualne	25	2144,00	769,648
Filologia Rosyjska	39	2138,46	597,413
Matematyka	36	2136,11	572,664
Administracja	268	2112,13	486,303
Biologia	22	2109,09	617,529
Dietetyka	117	2102,99	543,032
Socjologia	46	2090,22	595,130
Zdrowie Publiczne	53	2078,30	578,003
Technologia Żywności i Żywnienie Człowieka	154	2055,52	560,158
Ochrona Środowiska	42	2030,95	561,786
Grafika	15	2026,67	362,957

Jazz i Muzyka Rozrywkowa	9	2022,22	757,509
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	36	2001,39	653,833
Fizjoterapia	288	1976,39	573,255
Historia	21	1959,52	551,502
Elektroradiologia	36	1943,06	492,683
Filologia Polska	48	1926,04	446,498
Pedagogika	534	1888,11	479,382
Kulturoznawstwo	8	1862,50	570,557
Praca Socjalna	117	1862,39	506,888
Archeologia	3	1850,00	589,491
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	25	1840,00	871,063
Nauki o Rodzinie	13	1719,23	681,768
Ogółem	3876	2143,20	607,826

Tabela 17 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na kierunek studiów

W kolejnej tabeli porównano średnie oczekiwane kwoty zarobków przez absolwentów poszczególnych kierunków studiów w badaniach zrealizowanych w roku 2018, 2019 i 2020. Z porównania wyłączono kierunki, dla których dane z trzech lat nie były dostępne (a więc kierunki nowo utworzone, lub mające zerową reprezentację w badaniach z lat poprzednich). Wszystkie przywołane badania były pomiarem początkowym i dotyczyły absolwentów kończących uczelnię. Podsumowując, w stosunku do poprzedniej edycji badania oczekiwania płacowe absolwentów wszystkich poza *fizyką* kierunków studiów wzrosły, jednak utrzymał się podział na dwie grupy – kierunki, których absolwenci spodziewają się relatywnie wysokich lub relatywnie niskich wynagrodzeń.

Spośród 42 porównywanych kierunków studiów spadek oczekiwanego wynagrodzenia dotyczył jedynie kierunku: *fizyka* (- 9,21 p.p.). Z drugiej strony skali znalazły się 32 kierunki studiów, których absolwenci spodziewają się zarobków o co najmniej 10 p.p. wyższych, niż ich koledzy uczestniczący w badaniu rok wcześniej. Równocześnie należy zauważyć, że rekordowe w ujęciu procentowym oczekiwane zmiany dotyczą kierunków, po ukończeniu których absolwenci spodziewają się relatywnie niskich zarobków – przykładem może być m.in. *muzeologia* (spodziewany wzrost o ponad 43 p.p.) czy *architektura krajobrazu* (oczekiwany wzrost ponad 28 p.p.).

Kierunek	Badanie 2018	Badanie 2019	Badanie 2020	Zmiana (kwota)	Zmiana (%)
Administracja	1714,87	1819,59	2112,13	292,54	13,85%
Archeologia	1507,14	1391,67	1850,00	458,33	24,77%
Architektura krajobrazu	1811,18	1581	2205,56	624,56	28,32%
Biologia	1627,27	1956,25	2109,09	152,84	7,25%
Biotechnologia	1954,55	2280	2337,10	57,10	2,44%
Dietetyka	1663,29	1783,46	2102,99	319,53	15,19%

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	1498,68	1751,11	1840,00	88,89	4,83%
Ekonomia	1736,27	1896,93	2151,57	254,64	11,84%
Elektrologia	1627,03	1714,77	1943,06	228,29	11,75%
Filologia angielska	1867,56	1886,4	2160,67	274,27	12,69%
Filologia germańska	1736,96	1906,88	2209,15	302,27	13,68%
Filologia polska	1605,65	1686,76	1926,04	239,28	12,42%
Filologia rosyjska	1649,22	1913,89	2138,46	224,57	10,50%
Filozofia	1850	2220	2366,67	146,67	6,20%
Fizjoterapia	1536,88	1724,68	1976,39	251,71	12,74%
Fizyka	2259,09	2550	2334,85	-215,15	-9,21%
Grafika	1733,33	1966,67	2026,67	60,00	2,96%
Historia	1647,62	1663,46	1959,52	296,06	15,11%
Informatyka	2060,34	2145,29	2672,14	526,85	19,72%
Inżynieria bezpieczeństwa	1846,36	1891,85	2364,06	472,21	19,97%
Inżynieria materiałowa	1965,34	2278	2456,56	178,56	7,27%
Inżynieria produkcji	b.d.	2197,73	2557,14	359,41	14,06%
Kulturoznawstwo	1505,88	1630	1862,50	232,50	12,48%
Matematyka	1661,84	1796,43	2136,11	339,68	15,90%
Mechatronika	2340,74	2276	2691,86	415,86	15,45%
Muzeologia	1433,33	1300	2300,00	1000,00	43,48%
Nauki o rodzinie	1341,07	1617,86	1719,23	101,37	5,90%
Ochrona środowiska	1646,3	1710,81	2030,95	320,14	15,76%
Pedagogika	1533,72	1662,06	1888,11	226,05	11,97%
Pielęgniarstwo	1788,53	1875,82	2451,30	575,48	23,48%
Politologia	1808,06	1952,78	2270,59	317,81	14,00%
Położnictwo	1670,71	1756,32	2255,38	499,06	22,13%
Praca Socjalna	1513,79	1629,1	1862,39	233,29	12,53%
Prawo	1901,72	1952,73	2259,71	306,98	13,59%
Ratownictwo medyczne	1662,73	1933,04	2210,58	277,54	12,55%
Rolnictwo	1650	1861,9	2502,50	640,60	25,60%
Socjologia	1635	1913,27	2090,22	176,95	8,47%
Sztuki wizualne	b.d.	1679,55	2144,00	464,45	21,66%
Technologia żywności i żywienie człowieka	1738,83	1870,23	2055,52	185,29	9,01%
Turystyka i rekreacja	1738,16	1948,2	2170,63	222,43	10,25%
Wychowanie fizyczne	1887,1	2071,56	2369,63	298,07	12,58%
Zdrowie publiczne	1571,95	1701,35	2078,30	376,95	18,14%

Tabela 18 Porównanie przewidywanej średniej wysokości zarobków po ukończeniu studiów ze względu na kierunek studiów w badaniu realizowanym w roku 2018, 2019 i 2020

6. ANEKS

7.1. SPIS TABEL

Tabela 1 Studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2018/2019 oraz uczestnicy I etapu badania losów zawodowych absolwentów tego rocznika – w podziale na wydziały i typ studiów	11
Tabela 2 Czynniki decydujące o wyborze studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim	19
Tabela 3 Tabela 3. Czynniki decydujące o wyborze ukończonego kierunku studiów ..	20
Tabela 4 Ponowny wybór tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim – średnia ocen ze względu na wydział	25
Tabela 5 Przyczyny braku ponownego wyboru tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	27
Tabela 6 Przyczyny braku ponownego wyboru tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim ze względu na rodzaj studiów	28
Tabela 7 Chęć podjęcia w przyszłości studiów – kierunek studiów	30
Tabela 8 Chęć podjęcia w przyszłości studiów – forma studiów	31
Tabela 9 Uczelnia, na której respondenci zamierzają podjąć studia w przyszłości (zestawienie obejmuje jedynie uczelnie na które wskazało minimum 2 respondentów).....	33
Tabela 10 Województwo, w którym uczestnicy badania planują poszukiwać pracy...	44
Tabela 11 Kraj, w którym uczestnicy badania planują poszukiwać pracy. Procenty nie sumują się do 100%, ze względu na możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi. W kolumnie „Procent obserwacji” uwzględniono wszystkie wymienione kraje.....	49
Tabela 12 Chęć rejestracji jako osoba bezrobotna we właściwym urzędzie pracy ze względu na płeć.....	50
Tabela 13 Przewidywana wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na rodzaj studiów	55
Tabela 14 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na płeć.....	56
Tabela 15 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na rodzaj studiów.....	57
Tabela 16 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na formę studiów	57
Tabela 17 Przewidywana średnia wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na kierunek studiów.....	59
Tabela 18 Porównanie przewidywanie średniej wysokości zarobków po ukończeniu studiów ze względu na kierunek studiów w badaniu realizowanym w roku 2018, 2019 i 2020	60

7.2. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Charakterystyka próby ze względu na płeć.....	12
Wykres 2 Charakterystyka próby ze względu na wydział.....	13
Wykres 3 Charakterystyka próby ze względu na rodzaj studiów.....	14
Wykres 4 Charakterystyka próby ze względu na formę studiów.....	14
Wykres 5. Charakterystyka próby ze względu na kierunek studiów.....	15
Wykres 6. Charakterystyka próby ze względu na kierunek studiów i płeć.....	17
Wykres 7 Studiowanie za granicą w trakcie studiów.....	21
Wykres 8 Podejmowanie pracy zarobkowej podczas studiów.....	22
Wykres 9 Zaangażowanie w działalność społeczną podczas studiów.....	23
Wykres 10 Ponowny wybór tego samego kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	24
Wykres 11 Ponowny wybór tego samego kierunku studiów – średnia ocen ze względu na kierunek.....	26
Wykres 12 Chęć podjęcia w przyszłości studiów.....	29
Wykres 13 Chęć podjęcia w przyszłości studiów ze względu na rodzaj studiów.....	30
Wykres 14 Uczelnia, na której respondenci zamierzają podjąć studia w przyszłości ..	31
Wykres 15 Uczelnia, na której respondenci zamierzają podjąć studia w przyszłości ze względu na rodzaj studiów.....	32
Wykres 16 Kierunek, który respondenci zamierzają podjąć w przyszłości.....	35
Wykres 17 Chęć założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej.....	36
Wykres 18 Chęć założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej – dekompozycja ze względu na płeć.....	37
Wykres 19 Chęć założenia w przyszłości własnej działalności gospodarczej ze względu na rodzaj studiów.....	38
Wykres 20 Chęć poszukiwania pracy na terenie województwa podkarpackiego.....	38
Wykres 21 Chęć poszukiwania pracy na terenie województwa podkarpackiego ze względu na formę studiów.....	39
Wykres 22 Studenci deklarujący wykonywanie pracy w momencie badania.....	41
Wykres 23 Chęć poszukiwania pracy na terenie innego województwa w ciągu najbliższych 3 miesięcy.....	42
Wykres 24 Chęć podjęcia pracy w innym województwie ze względu na rodzaj studiów.....	43
Wykres 25 Chęć poszukiwania pracy na terenie innego województwa ze względu na formę studiów.....	43
Wykres 26 Chęć wyjazdu na granicę w celu poszukiwania pracy.....	45
Wykres 27 Chęć wyjazdu na granicę w celu poszukiwania pracy ze względu na rodzaj studiów.....	46
Wykres 28 Chęć wyjazdu na granicę w celu poszukiwania pracy ze względu na rodzaj kierunku studiów.....	47
Wykres 29 Chęć rejestracji jako osoba bezrobotna we właściwym urzędzie pracy	50

Wykres 30 Przewidywany czas znalezienia pracy na pełny etat	51
Wykres 31 Przewidywany czas znalezienia pracy na pełny etat ze względu na płeć...	52
Wykres 32 Przewidywany czas znalezienia pracy na pełny etat ze względu na formę studiów	53
Wykres 33 Przewidywana wysokość zarobków po ukończeniu studiów	54
Wykres 34 Przewidywana wysokość zarobków po ukończeniu studiów ze względu na płeć	54
Wykres 35 Wzrost oczekiwanego średniego wynagrodzenia w kolejnych edycjach badania	56